

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I
GRADITELJSTAVA

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/37 82-444 Fax: 01/37 72-822

KLASA : UP/I 351-03/10-02/68

UR.BROJ: 531-14-3-15-11-18

Zagreb, 21. studenoga 2011.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva na temelju članka 74. stavka 1. i članka 84. stavka 1., a u svezi odredbi članka 70. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine”, br. 110/07), povodom zahtjeva nositelja zahvata tvrtke Belje d.d., Industrijska zona 1, Mece, Darda radi procjene utjecaja na okoliš zahvata: farma svinja Sokolovac i povodom zahtjeva za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za buduću farmu za proizvodnju svinja, u jedinstvenom postupku donosi

RJEŠENJE o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša

I. Zahvat – farma svinja Sokolovac, nositelja zahvata tvrtke Belje d.d., Industrijska zona 1, Mece, Darda, je prihvatljiv za okoliš uz ispunjavanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje proizvodnje svinja u točki II. Izreke ovog rješenja.

I. 1. Varijanta zahvata za koje se izdaje rješenje o prihvatljivosti zahvata:

Predmetni zahvat se nalazi na Prilogu I Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“ br. 64/08 i 67/09), i to u dijelu Gradevine za intenzivan uzgoj svinja kapaciteta većeg od 750 mjesta za krmače, odnosno u Prilogu I Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 114/08), u dijelu 6.6. Postrojenja za intenzivan uzgoj peradi ili svinja s više od 750 mjesta za krmače, odnosno 225 uvjetnih grla.

Predmetni zahvat se nalazi na Prilogu I Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 64/08 i 67/09), i to u dijelu Gradevine za intenzivan uzgoj svinja kapaciteta više od 2 000 mjesta za tovljenike (preko 30 kg), odnosno u Prilogu I Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 114/08), u dijelu 6.6. Postrojenja za intenzivan uzgoj peradi ili svinja s više od 2 000 mjesta za proizvodnju tovnih svinja (preko 30 kg), odnosno 300 uvjetnih grla.

Lokacija zahvata nalazi se na području Osječko – baranjske županije, na području općine Kneževi Vinogradi i to u južnom dijelu općine Kneževi Vinogradi na području nekadašnjeg naselja Sokolovac. Prema Prostornom planu uređenja općine Kneževi Vinogradi (Službeni glasnik Općine Kneževi Vinogradi 5/05, 5/06 i 5/09) općina je ukinula gradevinsko područje naselja Sokolovac koje je prenamijenjeno u vrijedno obradivo tlo P2. U suradnji s tvrtkom Belje d.d. Općina planira iseljavanje preostalog stanovništva u naselje Kneževi Vinogradi, tako da se pretpostavlja da do kraja planskog razdoblja u Sokolovcu neće biti stanovnika. To potvrđuju i posljednje Izmjene i dopune Prostornog plana Osječko - baranjske županije (Županijski glasnik 04/10) gdje je područje lokacije zahvata prenamijenjeno iz izgrađenog dijela gradevinskog područja naselja Sokolovac u područje ostalog obradivog tla (P3). Uz predmetnu lokaciju farme, sjevernom granicom, prolazi lokalna cesta L44034 koja se južno od naselja Kneževi Vinogradi spaja na županijsku cestu Ž4042. Preko puta lokalne ceste,

sjeverno od granice zahvata, nalaze se izgrađene, stambene kuće nekadašnjeg naselja Sokolovac. Šire područje lokacije zahvata u smjeru istoka, juga i zapada karakteriziraju obradivane poljoprivredne površine, dok se jugozapadno od lokacije, na udaljenosti od oko 750 m nalazi područje šuma.

Na predmetnoj lokaciji izvršeno je uklanjanje postojećih objekata nekadašnjeg ekonomskog dvorišta i peradarske farme Sokolovac. Uklanjanje objekata provedeno je u skladu s Dozvolom za uklanjanje (Klasa: UP/I-361-03/09-01/53; Ur. broj: 2158/1-01-22/13-09-03; Beli Manastir 10. rujan 2009.) koja je izdana od strane Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša pri Osječko-baranjskoj županiji.

Pristup na predmetnu česticu k.č.br. 1807. k.o. Kneževi Vinogradi osiguran je postojećim priključcima sa sjeverne strane na lokalnu cestu L44034 (k.č. br. 2213 k.o. Kneževi Vinogradi), te sa zapada preko postojećeg poljskog puta (k.č. br. 2238 k.o. Kneževi Vinogradi). Lokalna cesta je opće dobro, dok je navedeni postojeći poljski put u vlasništvu Republike Hrvatske.

Zahvat u prostoru izgradnje farme izvest će se na k.č. br. 1807. k.o. Kneževi Vinogradi na površini od 7,5 ha.

NAMJENA I PLANIRANI SADRŽAJI

Farma je namijenjena za tov svinja. Proizvodnja farme je 11 950 tovljenika u turnusu, godišnje je predviđeno 3 turnusa. Prema koeficijentima za određivanje broja uvjetnih grla (UG) na farmi Sokolovac, koji su određeni Prostornim planom uređenja općine Kneževi Vinogradi (Službeni glasnik Općine Kneževi Vinogradi 05/05, 5/06 i 5/09), broj UG za predmetnu farmu je 1995 UG.

Osnovna zadaća farme je tov svinja uz osiguranje životnih uvjeta u skladu s Pravilnikom o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN 136/05, 101/07, 11/10 i 28/10).

Na farmi će se izgraditi slijedeći objekti:

1. Upravna zgrada
2. Tovilište tip I (6 objekata)
3. Tovilište tip II (1 objekt)
4. Centralna kuhinja
5. Kotlovnica i elektro prostorija
6. Hladnjaka
7. Nadstrešnica
8. Vodotoranj i vodoopskrba
9. Odvodnja gnojovke i spremnici gnojovke
10. Manipulativne površine

Uzimajući u obzir postavljene ciljeve i procjenu mogućih utjecaja na okoliš planiranog zahvata, investicija izgradnje postrojenja za proizvodnju svinja na planiranoj lokaciji procijenjena je kao opravdana. Planirani način izvedbe zahvata kao i planirana primjena svih mjera koje će se koristiti tijekom izvedbe zahvata, tijekom njegovog korištenja i eventualnog uklanjanja udovoljavaju svim propisanim obvezama u cilju zaštite prirode i okoliša.

Varijanta zahvata opisana je tehničko-tehnološkim rješenjem koje je sastavni dio ovog rješenja.

I. 2. Ocjena prihvatljivosti zahvata za okoliš:

Kroz procjenu utjecaja na okoliš dokazano je da su emisije onečišćujućih tvari u okoliš na prostoru lokacije zahvata prihvatljive s obzirom na sastavnice okoliša – kakvoću zraka, tla i voda na

poljoprivrednom području i granične vrijednosti emisija te uz pridržavanje propisanih uvjeta zaštite okoliša neće ugroziti postojeće stanje kakvoće okoliša.

PRIHVATLJIVOST UTJECAJA TIJEKOM GRADNJE ZAHVATA

Prihvatljivost utjecaja na kakvoću zraka i klimatske faktore

Tijekom izgradnje farme očekuje se minimalno onečišćenje zraka ispušnim plinovima iz mehanizacije koja će se koristiti na gradilištu, te povećanim količinama prašine koja će se dizati u atmosferu tijekom kretanja kamiona, utovara/istovara, transporta i sl. S obzirom na prepostavljene emisije, ograničeno vrijeme izvođenja radova, negativni utjecaj prašinom i plinovima na okoliš ocijenjen je kao slab i prihvatljiv.

Prihvatljivost utjecaja na tlo i vode

Kako se zahvat planira izgraditi na području nekadašnjeg ekonomskog dvorišta i peradarske farme Sokolovac izgradnjom novih objekata doći će do trajne prenamjene tla površine oko 4,43 ha (3,53 ha poljoprivrednih površina i 0,9 ha šikare). Izgradnjom objekata na poljoprivrednim površinama doći će do njihovog trajnog gubitka.

Područje zahvata nalazi se izvan zona sanitarne zaštite. Na udaljenosti od oko 3,8 km sjeverozapadno od lokacije zahvata nalazi se III. zona sanitarne zaštite crpilišta „Prosine“.

Uz samu lokaciju zahvata, s njene zapadne strane, nalazi se melioracijski kanal.

Do negativnog utjecaja tijekom izgradnje predmetnog zahvata na vode melioracijskog kanala i tlo može doći uslijed nekontroliranog izljevanja strojnih ulja ili goriva na tlo iz korištene mehanizacije.

Utjecaj prašine na tlo tijekom izgradnje zbog taloženja u neposrednoj blizini područja zahvata je zanemariv (zbog malih količina prašine i kratkotrajnog zahvata).

Obzirom na karakter zahvata, gubitak poljoprivrednog zemljišta je neminovan te se to u danim okolnostima smatra prihvatljivim. Dobrom organizacijom gradilišta i poštivanjem propisanih mjera zaštite utjecaj na tlo i vode tijekom izgradnje zahvata se smatra prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja na prirodnu baštinu, floru i faunu

Izgradnjom predmetne farme za tov svinja Sokolovac negativan utjecaj na floru i faunu bit će minimalan. Zahvat će se izgraditi na parceli nekadašnjeg ekonomskog dvorišta i peradarske farme, odnosno u granicama dijelom već izgrađene parcele. Pri tome će doći do trajne prenamjene 3,53 ha poljoprivrednih površina i oko 0,9 ha grmolike vegetacije. Postojeća flora pripada poljoprivrednim kulturama, korovnoj ili ruderalnoj vegetaciji, i na području lokacije zahvata nije zastupljena s niti jednom zaštićenom vrstom, tako da se može reći da će utjecaj na biljni pokrov biti malen. Navedeni utjecaj se obzirom na karakter zahvata smatra prihvatljivim.

Okolne poljoprivredne površine omedene su poljskim putom odnosno kanalima za odvodnju tako da će tijekom izgradnje doći do vrlo male devastacije okolnih poljoprivrednih površina jer će se po toj površini (radnom pojasu) kretati mehanizacija. Navedene površine služit će za aplikaciju gnojovke pa će se nakon izgradnje rekultivirati. Utjecaj na posadene kulture u blizini zahvata može biti u vidu slijeganja prašine kao posljedice građevinskih radova.

Tijekom izgradnje može doći do negativnog utjecaja na koprena staništa predmetnog područja zahvata:

- ukoliko se ne osigura odgovarajući pristup gradilištu, već se nepotrebno uništavaju dodatne površine okolnih kopnenih staništa
- ukoliko se građevinski i drugi otpad nastao tijekom izgradnje odlaže na okolne površine
- ukoliko dođe do izljevanja opasnih tekućina, ulja, masti u okolne površine koje predstavljaju koprena staništa flore i faune

Utjecaj za vrijeme gradnje bit će ograničen na površinu same lokacije zahvata, gdje će tijekom rada mehanizacije doći do kratkotrajnog utjecaja prašinom na floru i bukom na faunu predmetnog područja, što se smatra prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja na zaštićene prirodne vrijednosti

Na području Općine Kneževi Vinogradi, u istočnom dijelu prema Dunavu proteže se Park prirode „Kopački rit“. Park prirode je od farme Sokolovac udaljen oko 1500 m u smjeru istoka.

Površine za aplikaciju gnojovke (beljske table 07-14 i 07-02) prostiru se uz zapadnu granicu Parka prirode Kopački rit (odvaja ih lokalna cesta L44034) te prema tome postoji opasnost od ispiranje nitrita u površinske i podzemne vode koje bi mogle dovesti do narušavanje prirodne ravnoteže u tom delikatnom ekosustavu.

Kako bi se mogući utjecaji izbjegli Plan primjene gnojovke biti će uskladen sa plodoredom i bilancom potrošnje dušika. Na taj način izbjegći će se rizik od prekomjerne gnojidbe i ispiranja nitrata koji bi doveli do onečišćenja tla i voda, odnosno do negativnog utjecaja na Park prirode Kopački rit.

Utjecaj na ciljeve očuvanja ekološke mreže

Područje zahvata, planirana farma Sokolovac nalazi se unutar dva područja ekološke mreže HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje i HR5000013 šire područje Drave.

Kao ciljevi očuvanja područja ekološke mreže HR1000016, Podunavlje i donje Podravlje, prepoznate su ptice vrste koje su u Hrvatskoj uglavnom stalne ili djelomične selice (štakavac je stanačica), a gnijezde se u močvarnim područjima (Kopački rit, ribnjaci).

Sukladno glavnim uzrocima ugroženosti vrsta (ciljeva očuvanja) predmetnih područja ekološke mreže, određeni su mogući negativni utjecaji tijekom korištenja planiranog zahvata na područja i ciljeve očuvanja ekoloških mreža.

Kako se dijelom radi o već ranije izgrađenom području (stara farma peradi), a dijelom o poljoprivrednim površinama, vrste koje predstavljaju ciljeve očuvanja područja ekološke mreže u kojima se zahvat nalazi, ne obitavaju na predmetnoj lokaciji. Predstavnici faune (ornitofaune) će najvjerojatnije izbjegavati predmetno područje zbog povećane razine buke i prisustva ljudi. Negativan utjecaj na faunu (ciljeva očuvanja) će biti vrlo slab iz razloga što će se životinjske vrste održati na širem području zahvata.

Prihvatljivost utjecaja na materijalna dobra (graditeljsko i arheološko nasljeđe)

Sjeverno, odnosno sjeveroistočno od farme Sokolovac na udaljenosti od oko 225 m proteže se granica osobito vrijednog predjela – kultivirani krajobraz. Granicu između predmetnog područja i naselja Sokolovac čini vodotok Mali Dunav.

S obzirom da je lokacija predmetne farme za tov svinja dijelom na već izgrađenom području, te uzimajući u obzir sjeverni položaj kultiviranog krajobraza u odnosu na naselje Sokolovac, smatra se da izgradnja i korištenje zahvata neće imati negativan utjecaj na predmetno područje.

Prema Prostornom planu uređenja Općine Kneževi Vinogradi (Službeni glasnik Općine Kneževi Vinogradi 05/05, 5/06 i 5/09) najbliža zaštićena graditeljska baština, nalazi se u smjeru sjeverozapada na udaljenosti od oko 4,5 km (arheološki lokalitet prapovijesni srednjovjekovni lok. „Mitvar“ kod Kneževih Vinograda).

S obzirom na udaljenost zaštićenog materijalnog dobra od područja zahvata može se ustvrditi da tijekom izgradnje i korištenja neće doći do (negativnog) utjecaja na predmetno dobro.

Prihvatljivost utjecaja na lokalno stanovništvo

Planirana lokacija zahvata nalazi se u južnom dijelu općine Kneževi Vinogradi na području nekadašnjeg naselja Sokolovac. Prema Prostornom planu uređenja općine Kneževi Vinogradi (Službeni glasnik Općine Kneževi Vinogradi 5/05, 5/06 i 5/09) općina je ukinula gradevinsko područje naselja Sokolovac te je prenamijenjeno u vrijedno obradivo tlo P2.

Najbliže naselje području zahvata je Grabovac koji je udaljen oko 3.610 m u smjeru zapada, pripada općini Čeminac. U općini Kneževi Vinogradi najbliže naselje predmetnom zahvatu je Mirkovac koji je udaljen oko 3.660 m u smjeru sjevera.

Utjecaj na stanovništvo svodi se na utjecaj na kakvoću zraka i opterećenje povećanom razinom buke. S obzirom na udaljenost prvog naselja od zahvata, tijekom građenja neće doći do utjecaja na okolno stanovništvo.

Prihvatljivost utjecaja na prometnice i promet

Procjena je da će se utjecaj izgradnje farme svinja Sokolovac, očitovati u privremenim i povremenim promjenama prema zatećenom stanju, uslijed povećane frekvencije izlazaka vozila s lokacije i uključivanja u promet, kako vozila za dovoz gradevinskog materijala tako i vozila za prijevoz radnika. Iz tog razloga prilikom izgradnje farme svinja Sokolovac zbog velikog broja mechanizacije i ljudi može doći do zakrčenja cesta (postojeći poljski put i lokalna cesta L44034) u okolišu gradilišta.

Predmetni negativan utjecaj nastao izgradnjom farme Sokolovac ocijenjen je kao vrlo slab, a obzirom na ograničeno, kratko vrijeme izgradnje zahvata i propisane mjere za ublažavanje smatra se prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja od povećanja razine buke

Budući zahvat nalazi se u velikoj blizini kuća nekadašnjeg naselja Sokolovac, međutim, prema Prostornom planu uređenja Općine Kneževi Vinogradi (Službeni glasnik Općine Kneževi Vinogradi 05/05, 5/06 i 5/09) gradevinsko područje više ne postoji te će žitelji biti preseljeni na drugu lokaciju općine. Udaljenost prvih naseljenih objekata – naselje Grabovac iznosi oko 3,6 km u smjeru zapada.

Na području gradilišta farme odvijat će se uobičajene aktivnosti gradnje, a buka koja će pri tome nastajati potjecat će od klasične graditeljske mechanizacije i transportnih sredstava (utovarivači, bageri, buldožeri, dizalice, kompresori, kamioni i sl.). Kako su većina tih izvora mobilni njihove se pozicije mijenjaju. Do povremenih izvora buke (manjeg intenziteta – varira tijekom dana) dolazit će prilikom rada strojeva na gradilištu, te prilikom utovara i odvoženja/dovoženja materijala potrebnih za gradevinske zahvate. Buka kamionskih motora varirat će ovisno o stanju i održavanju motora, opterećenju vozila i karakteristikama ceste kojom se vozilo kreće (nagib uzdužnog profila i vrsta kolnika).

Veća razina buke bit će registrirana tijekom izgradnje objekata, no neće predstavljati smetnju najbližim objektima zbog dovoljne udaljenosti. Negativni utjecaji buke seže do oko 150 m udaljenosti od izvora buke (gradilišta) gdje iznosi oko 45 dBA.

Negativni utjecaj povišenom razinom buke uslijed korištenja teške mechanizacije ocijenjen je kao vrlo slab iz razloga što će postojeći žitelji naselja Sokolovac biti preseljeni na drugu lokaciju općine, što će se radovi odvijati tijekom dana i što se radi o gradevinskim zahvatima koji će vrlo brzo biti realizirani te se predmetni negativni utjecaj iz navedenih razloga smatra prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja na krajobraz

Ukupni utjecaj farme Sokolovac na krajobrazne sustave procijenjen je kao mali utjecaj što znači da je planirana farma, u osnovnim vizualnim elementima, slabo vidljiva i ne privlači pažnju. Uklapanjem u postojeće stambene objekte nekadašnjeg naselja smanjit će se negativan vizualni doživljaj, a u krajobrazu će se zbog visine isticati samo vodotoranj. Utjecaj zbog nestanka postojećeg površinskog pokrova na oko 1,2 ha je vrlo mali i nije ga moguće smanjiti. Krajobraznim uređenjem neizgrađenih površina, koje zauzimaju 4,8 ha, vidljivost farme i kontrast s okolnim prostorom će se znatno smanjiti.

Prihvatljivost utjecaja zbog nastanka i zbrinjavanja otpada

Tijekom izgradnje farme Sokolovac kao nusproizvodi gradnje nastajat će različite vrste opasnog i neopasnog otpada, koje se mogu svrstati unutar sljedećih grupa otpada:

13 02	otpadna maziva ulja za motore i zupčanike
15 01	ambalaža
17 01	beton, opeka, crijepljep/pločice, keramika

17 04	metali
17 05	zemlja, kamenje i iskop od rada bagera
20 03	ostali komunalni otpad.

Negativni utjecaj zbog nastanka i zbrinjavanja otpada koji može nastati tijekom izgradnje farme Sokolovac jest negativni utjecaj nastao nepropisnim zbrinjavanjem veće količine građevinskog i komunalnog otpada.

Organizacijom gradilišta, svi potencijalno nepovoljni (negativni) utjecaji, prvenstveno vezani za neadekvatno zbrinjavanje komunalnog i građevinskog otpada svest će se na najmanju moguću mjeru, te će izgradnja zahvata biti prihvatljivog utjecaja (u vidu utjecaja zbog nastanka i zbrinjavanja otpada).

Prihvatljivost utjecaja iznenadnih dogadaja

Tijekom izgradnje mogući su sljedeći akcidentni negativni utjecaji:

- ukoliko se ne predvidi fazni pristup građenja koji ostavlja dovoljno slobodnog prostora za pravilnu organizaciju gradilišta, regulaciju tokova materijala, radnih strojeva i zaposlenika
- ako dođe do nekontroliranog ispuštanja goriva i mazivih tvari iz transportnih vozila (zbog neispravnog skladištenja, manipuliranja ili curenja uvjetovanoga tehničkim neispravnostima stacionarnih ili pokretnih mehaničkih uređaja) i upijanje takvih tekućina u tlo, odnosno kopnena staništa flore i faune
- zbog nepropisnog zbrinjavanja veće količine građevinskog i komunalnog otpada
- u slučaju požara na otvorenom
- nesreće uzrokovane višom silom (ekstremno nepovoljni vremenski uvjeti, udar groma i sl.), tehničkim kvarom i/ili ljudskom greškom
- u slučaju oborina jačeg intenziteta može doći do plavljenja lokacije zahvata.

Organizacijom gradilišta i poštivanjem svih propisanih mjera zaštite okoliša, svi potencijalno iznenadni dogadaji, svest će se na najmanju moguću mjeru. Ujedno kako je vrijeme izgradnje ograničeno (relativno kratko razdoblje) utjecaj nastankom iznenadnih dogadaja je ocijenjen kao slab i prihvatljiv.

PRIHVATLJIVOST UTJECAJA TIJEKOM KORIŠTENJA ZAHVATA

Prihvatljivost utjecaja na zrak i klimatske faktore

Tijekom korištenja mogući su sljedeći utjecaji na zrak:

- neugodni mirisi s farme kao posljedica otpadnih fekalija, crijevnih plinova velikog broja životinja na jednom mjestu, gnojovka i mikroorganizmi koji se nalaze u njoj (povećana produkcija ugljičnog dioksida, amonijaka, sumporovodika i odredene količine metana)
- širenje prašine i mikroorganizama koji nastaju u objektima na farmi
- širenje neugodnih mirisa s poljoprivrednih površina tijekom aplikaciju gnojovke

Za potrebe određivanja mogućeg negativnog utjecaja na kakvoću zraka izrađeni su modeli širenja neugodnih mirisa za amonijak i metan, kao najrealnijih markera čija emisije i imisije su mjerljive (amonijak) odnosno koji predstavlja direktni utjecaj na klimatske promjene (metan iz gnojovke te dio koji izlazi zajedno s crijevnim plinovima).

Temeljem stručne analize izvedbenih tehničko-tehnoloških rješenja objekata, zbrinjavanja otpada i meteoroloških prilika na području predmetnog zahvata za pretpostaviti je da će se nešto intenzivniji miris amonijaka s farme osjećati samo neposredno uz radni prostor farme isključujući moguće druge negativne efekte obzirom na prag mirisa za amonijak. S obzirom na primjenjenu tehnologiju uzgoja svinja, godišnju ružu vjetrova, krajobrazna obilježja i planirane mjere zaštite okoliša postoji vrlo mala mogućnost da neugodan miris amonijaka (koncentracije $\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ u toku jedne godine) dopre do najbližih naselja (Mirkovac i Grabovac) u slučaju normalnog rada. Iz tog se razloga predmetni zahvat smatra prihvatljivim (u vidu utjecaja na kakvoću zraka i klimatske faktore tijekom korištenja zahvata).

Prihvatljivost utjecaja na tlo i vode

Predmetni zahvat, farma svinja Sokolovac, smatra se prihvatljivim obzirom na mogući utjecaj na tlo i vode jer će se izgraditi razdjelni, nepropusni sustav odvodnje; za pranje i održavanje objekata farme koristit će se sredstva za pranje i dezinfekciju koja posjeduju sigurnosno tehnički list, vodopravnu dozvolu izdanu od strane Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva (Uprava gospodarenja vodama) i nabavljeni su od strane ovlaštene tvrtke za proizvodnju i stavljanje u promet kemijskih tvari i njihovih pripravaka koji nakon uporabe dospijevaju u vodu te su u skladu s Popisom otrova namijenjenih održavanju komunalne higijene, za dezinfekciju, deratizaciju, odstranjenje lošeg mirisa i dekontaminaciju izdanog od strane Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi; uginule životinje će se zbrinjavati na zakonom propisan način te će se primjena (aplikacija) organskog gnojiva na poljoprivredne površine odvijati u skladu s preporukama Načela dobre poljoprivredne prakse i referentnim dokumentima IPPC direktive.

Uz samu lokaciju zahvata, s njene zapadne strane, nalazi se detaljna kanalska mreža za potrebe melioracijske odvodnje, u koju će se tijekom izgradnje farme ispuštati čiste oborinske vode s krovnih površina, oborinske vode s internih prometnica i manipulativnih površina (čista oborinska voda). Oborinske vode s parkirališnih površina ispuštat će se u zelenu površinu na lokaciji farme. Uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite predmetni utjecaj ispuštanja oborinskih voda u oborinske kanale (detaljna kanalska mreža za potrebe melioracijske odvodnje) i zelene površine se smatra prihvatljivim.

Radom predmetne planirane farme Sokolovac nastajat će kao nusprodukt proizvodnje 22.400 m³ gnojovke (gnojovka i vode od pranja proizvodnih objekata onečišćene gnojovkom). Do negativnog utjecaja (procjeđivanja, onečišćenja) na tlo, odnosno podzemne vode na širem područje površina primjene gnojovke može doći ukoliko se na tlo apliciraju velike količine gnojovke ili ukoliko se njihova primjena ne obavi na način koji je propisan tehničko-tehnološkim smjernicama Kodeksa dobre poljoprivredne prakse i pripadajućih Pravilnika. Tijekom deponiranja gnojovke uslijed neravnomerne rasподjele, visoke razine podzemnih voda Dunavskog sektora ili poplava, može doći do ispiranja nitrata u podzemne vode, što u konačnici vrlo nepovoljno djeluje na razinu nitrata u podzemnim vodama i onečišćenje podzemnih izvora vode za piće. Također, može doći do kontakta gnojovke s površinskim vodotokom Mali Dunav, što bi dovelo do ozbiljnog narušavanja ekosustava u vodotoku. Usljed porasta organske tvari može doći do bujanja vegetacije u vodama što za posljedicu može imati smanjenje koncentracije kisika u vodi i moguće ugibanje vodenih organizama.

Aplikacija gnojovke obavljat će se na poljoprivrednim površinama – oranicama koje su dodijeljene u koncesiju Belju d.d. Darda, ukupne površine 702,6 ha. Površine za aplikaciju gnojovke (beljska tabla 07-14 i južni dio table 07-02) prostiru se uz granicu poplavnog područja (utvrđenog u Prostornom planu Osječko – baranjske županije koje je u međuvremenu zaštićeno od poplava, a poklapa se sa područjem Parka prirode Kopački rit). Na navedenim dijelovima tabli gnojovku treba aplicirati kada završi razdoblje opasnosti od plavljenja. Također, sve površine za aplikaciju gnojovke graniče s vodotokom Mali Dunav i to na slijedeći način:

- vodotok predstavlja sjevernu i jugozapadnu granicu table 07-02
- vodotok u jednom dijelu prolazi kroz tablu 07-14 (predstavlja južnu granicu kč.br. 1821, odnosno sjevernu granicu kč.br. 1819) dok u drugom dijelu predstavlja južnu granicu iste table (kč.br. 1818)
- vodotok predstavlja južnu granicu cjelokupne table 07-13.

Lokacija zahvata (farma i površine za aplikaciju gnojovke) se nalazi u subgeomorfološkoj regiji Nizina Dunava. To je zaravnjena površina čija reljefna energija (vertikalna raščlanjenost na jediničnu površinu - 1 km²) na prelazi vrijednosti od 0 - 5 m/km². Na preko 90% šireg područja zahvata ona je čak i manja, oko 0 - 2 m/km². Veća reljefna energija, 3 - 7 m/km², nalazi se na obalama Malog Dunava i kanalima. Prevladavaju nagibi 0 - 2°, a na obalama Malog Dunava 2 - 5°. Prema navedenom može se zaključiti da tijekom aplikacije gnojovke na predviđene površine neće doći do slijevanja gnojovke s površine. Tu svakako treba uzeti u obzir ostavljanja obvezne tampon zone uz vodotok Mali Dunav (minimalno 5 m) na koju se ne smije aplicirati gnojovka kako bi se još više onemogućilo potencijalno slijevanje gnojovke u vodotok.

Medutim, konkretna količina gnojovke koja će se odvoziti na poljoprivredne površine (potrebna radi izrade Plan primjene gnojovke na poljoprivredne površine) odredit će se nakon analiziranja „nultog stanja“ sastava gnojovke u spremnicima za gnojovku, odnosno „nultog“ stanja tla na koje će

se gnojovka aplicirati. Plan primjene gnojovke biti će uskladen sa plodoredom i bilancem potrošnje dušika kako bi se izbjegao rizik od prekomjerne gnojidbe i ispiranja nitrata koji bi doveli do onečišćenja tla i voda.

Nakon provedenih analiza gnojovke i tla prilikom primjene gnojovke na poljoprivredne površine u skladu s Planom primjene gnojovke na poljoprivredne površine i bilanciranjem dušika neće doći do negativnog utjecaja na tlo i podzemne vode uslijed ispiranja dušika (u obliku nitrata – podložan ispiranju) i onečišćenja tla i podzemnih voda.

Kada se govori o fermentaciji gnojovke koja se skladišti u nadzemne spremnike (betonske ili metalne), govori se o jednosmјernom biokemijskom procesu, u kojem se uz pomoć mikroorganizama koji se nalaze u organskom sastavu gnojovke, razlaže organska tvar na jednostavnije elemente i hlapljive masne kiseline kroz dva koraka (hidroliza i acidogeneza). U spomenutom procesu amonijski oblik dušika koji od ukupnog dušika zauzima 60 -80%, se putem biokemijskih reakcija konvertira u nitritne i nitratne oblike koji su po svojoj strukturi kemijski spojevi koji su direktno dostupni biljkama u ratarskoj proizvodnji. Navedeni biokemijski proces odvijat će se u gnojovci (koja ima relativno malu količinu organske tvari i visok sadržaj vode) pod anaerobnim uvjetima. Međutim kako sustav kanalske mreže i nadzemnog spremnika nije hermetički zatvoren, dolazit će i do doticaja kisika s gnojovkom, te će se u tom slučaju raditi o oksidacijskom procesu koji se naziva fakultativno aerobni proces, a koji traje od 30 do najviše 90 dana. Iz svega navedenog dodatno povećanje skladišnih kapaciteta za spremnike za period skladištenja gnojovke duži od šest mjeseci je nepotrebno.

Republika Hrvatska smještena je u trećoj klimatskoj zoni koja je deklarirana kao Mediteransko – kontinentalna, te je skladištenje gnojovke od šest mjeseci osnovano i po tumačenju RDNRT-a. Naime RDNRT-om je propisano da NRT predstavlja projektiranje i postavljanje objekata za skladištenje gnojovke s dovoljnim kapacitetom, do obavljanja naknadne obrade ili primjene na poljoprivredno zemljište (zahtijevani kapacitet ovisi o klimi i periodima u kojima nije moguća primjena gnojovke na poljoprivredne površine i također može varirati od lokaliteta do lokaliteta). Ove navode potvrđuju i podaci o vremenu skladištenja gnojovke u RDNRT-u, gdje se prikazuje nekoliko zemalja iz treće klimatske zone, a iz čega je vidljivo da niti jedna zemlja članica EU, ne zahtjeva skladišne kapacitete za period duži od šest mjeseci.

Prihvatljivost utjecaja na prirodnu baštinu, floru i faunu

S obzirom na zatvoreni sustav hrانjenja od vanjskih silosa do samih tovilišta kao i zatvorene odvodnje gnojovke do njenih spremnika, zahvat tijekom korištenja neće imati utjecaj na okolnu floru i faunu u vidu novog izvora hrane, odnosno pritoku hranjivih tvari.

Također, kako će se farma izgraditi na dijelom već izgrađenom zemljištu koje je okruženo intenzivno obradivanim oranicama na komasiranim površinama, odnosno stambenim objektima nekadašnjeg naselja Sokolovac sa sjeverne strane, a prvo prirodno stanište (šumarak hrasta lužnjaka ukupne površine 3,88 ha) je udaljeno oko 265 m u smjeru istoka ne može se govoriti o utjecaju na faunu šireg područja zahvata.

Tijekom korištenja može doći do negativnog utjecaja na kopnena staništa predmetnog područja zahvata ukoliko se masti, ulja i ostale onečišćene tekućine koje dospiju na cestu izljevaju direktno u okolno područje (stanište).

Prihvatljivost utjecaja na stanovništvo

Planirana investiranja utjecat će na gospodarski razvoj područja te će s te strane pozitivno utjecati na sociološki i psihološki aspekt gledanja stanovništva općine. Izgradnjom suvremene farme svinja sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske i po visokim ekološko-sanitarnim standardima, ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš pa samim time i negativan psihološki utjecaj na najbliže stanovništvo (najbliže naselje je Grabovac koji je udaljen 3,6 km u smjeru zapada).

Površine za aplikaciju gnojovke znatno su bliže navedenim naseljima od same farme. Tako se tabla 07-02 nalazi 0,9 km južno od naselja Mirkovac, tabla 07-14 1,3 km sjeverno od naselja Kozjak, a tabla 07-13 1,7 km istočno od naselja Grabovac. Gledajući smjer vjetra prema godišnjim dobima u proljeće i ljetu prevladavaju vjetrovi iz NW i N smjera, u jesen su intenzivnija strujanja iz SE, S i W smjera dok je zimi prevladavajuća cirkulacija iz S smjera te iz smjera SE. Iz navedenog se može

zaključiti da za sezone gnojidbe (vremenski period od 1. lipnja do 31. listopada) utjecaj od širenja neugodnih mirisa potencijalno mogu osjetiti stanovnici naselja Mirkovac i Kozjak. Kako bi se negativni utjecaj smanjio na najmanju moguću mjeru koristit će se suvremene tehnike aplikacije gnojovke.

Provedbom mjera zaštite i programa praćenja stanja okoliša smanjiti će se negativni utjecaji farme svinja u dozvoljene zakonske okvire, a eventualne promjene u radu farme moguće je rješavati lokalno na razini Općine i investitora. S obzirom da na sociološki i psihološki utjecaj na lokalno stanovništvo djeluju sve aktivnosti na području zahvata, na temelju kvantificiranja tih utjecaja, ocjenjuje se da negativnog sociološkog i psihološkog utjecaja na lokalno stanovništvo neće biti.

Prihvatljivost utjecaja na prometnice i promet

Na prometnicama na kojima će se obavljati transport svinja i promet osobnih vozila i poljoprivredne mehanizacije (postojeći poljski put i lokalna cesta L44034) mogući su slijedeći negativni utjecaji:

- povećanje broja kamiona – tegljača uslijed transporta svinja i prilikom povećanja proizvodnje. Tijekom prometovanja tih kamiona može doći do prevrtanja kamiona, sudara, zakrčenja prometa i drugih akcidenata koji mogu remetiti normalno odvijanje prometa. Povećanje broja kamiona tegljača neće utjecati na fizičku stabilnost prometnica, kao niti na normalno odvijanje prometa. Naime, nema transporta svinja na dnevnoj bazi, već se on odvija povremeno, uz tjedno punjenje od 680 prasadi, radi se o 52 prolaza godišnje (2 - 4 kamiona tjedno, uzimajući da je kapacitet jednog kamiona za prijevoz stoke 400 - 450 prasadi težine do 25 kg odnosno 180 - 200 svinja težine do 110 kg)
- povećanja broja osobnih vozila zaposlenika na farmi. Na farmi će se nalaziti 10 parkirališnih mjesta, pa se očekuje dnevni promet od oko 10 osobnih vozila
- svakodnevnog prometovanja poljoprivredne mehanizacije. Tijekom prometovanje uobičajene poljoprivredne mehanizacije investitora može doći do sudara, prevrtanja, curenja ulja i sl. nezgoda, osobito stoga što se na lokalnim cestama (uglavnom ljeti) odvija intenzivan promet upravo takve mehanizacije

Obzirom na posebna pravila regulacije prometa na pristupnim prometnicama, neminovan negativan utjecaj na promet ocijenjen je kao minimalno negativan i u prihvatljivim granicama za zonu planiranog zahvata. Sama dinamika odvoza svinja obavljati će se u točno određenim vremenskim razmacima (tjedno/mjesečno/godišnje) čime se može unaprijed preventivno djelovati na bilo kakve eventualne poremećaje u prometu. U redovnim uvjetima, promet vozila, u i iz farme svinja neće utjecati na normalno odvijanje prometa na području zahvata. Negativni utjecaji na odvijanje prometa uslijed rada farme mogući su jedino u slučaju akcidenata kada može doći do prevrtanja, sudara, zakrčenja prometa i drugih akcidenata koji mogu remetiti normalno odvijanje prometa.

Analizom svih gore navedenih utjecaja ocjenjuje se da će negativni utjecaji uslijed povećanja broja kamiona, svakodnevnog prometovanja osobnih vozila i poljoprivredne mehanizacije na prometnice i promet u okolišu zahvata biti zanemariv.

Prihvatljivost utjecaja od povećanja razine buke

Objekti na farmi Sokolovac biti će izvedeni na način da razina buke u građevini i njenom okolišu ne prelazi dopuštene vrijednosti odredene posebnim Zakonima i dokumentima prostornog uređenja. Buka unutar objekata farme (ventilatori i sl.) neće imati negativan utjecaj na okolni prostor, s obzirom da se pri izgradnji farme planira upotreba suvremenih izolacijskih materijala. Smještaj diesel-električnog agregata snage oko 200 kW (predviđen za opskrbu farme električnom energijom za vrijeme eventualnog prekida opskrbe u javnoj elektro mreži) predviđen je u zasebnom kućištu koje štiti od širenja buke i vibracija te onemogućava bilo kakvo izljevanje goriva u okoliš. Nakon izgradnje najveći utjecaj buke potjecat će od svinja (buka u objektu priustiliše je do 85 dB), traktora, traktorskih cisterna za prijevoz gnojovke, te kamiona za dovoz i odvoz svinja.

S obzirom da će svi proizvodni objekti za uzgoj svinja biti zvučno izolirani, te da će svi prijevozi (poljoprivredna mehanizacija, kamioni - tegljači) biti unaprijed planirani i povremeni i da će se sva

mehanizacija i kamioni redovito tehnički održavati redovitim tehničkim pregledima, za pretpostaviti je da će negativni utjecaj nastao povećanjem razine buke biti vrlo slab i time prihvatljiv.

Prihvatljivost utjecaja zbog nastanka i zbrinjavanja otpada

Na području zahvata, uslijed tehnološkog procesa će nastajati sljedeći otpad biološkog podrijetla:

Uginule životinje – oko 24,5 t godišnje. Privremeno će se odlagati u za to predviđeni objekt na lokaciji farme, hladnjaču, sukladno uvjetima propisanim Pravilnikom o načinu postupanja sa životinjskim lešinama i otpadom životinjskog podrijetla te o njihovom uništavanju („Narodne novine“, br. 24/03).

Gnojovka će se skupljati u spremnike gnojovke, do najkraćeg razdoblja predviđenog za njeno dozrijevanje, a nakon toga će se dispozicirati na poljoprivredne površine u vlasništvu nositelja zahvata. Godišnje će nastajati oko 22.400 m³ gnojovke (gnojovka i otpadne vode onečišćene gnojovkom).

Na području zahvata, će osim otpada biološkog podrijetla također nastajati sljedeće vrste otpada:

- Otpadna ambalaža; apsorbensi, tkanine i sredstva za brisanje i upijanje, filterski materijali i zaštitna odjeća koja nije specificirana na drugi način; ključni broj 15 00 00
  - ambalaža od papira i kartona, ključni broj 15 01 01, u količini od oko 100 kg godišnje
  - ambalaža od plastike, ključni broj 15 01 02, u količini od oko 100 kg godišnje
  - miješana ambalaža, ključni broj 15 01 06, u količini od oko 100 kg godišnje
- Miješani komunalni otpad, ključni broj 20 03 01, u količini od oko 1000 kg godišnje.

Otpad nastao preradom vode (otpad iz taložnice, ključni broj 19 09 01) zbrinjavat će se sukladno Pravilniku o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa i mulja iz procesa obrade otpadnih voda i važećim zakonskim propisima.

Opasni otpad

Na području zahvata nastajat će infektivni otpad (otpad čije je skupljanje i odlaganje podvrgnuto specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije, ključni broj 18 02 02*) u količini od oko 600 kg godišnje.

Opasni otpad koji bi mogao nastati od održavanja diesel-električnog agregata riješen je na način da će biti potpisani ugovor između nositelja zahvata i tvrtke koja će održavati navedeni agregat i koja će obavljati servis istog.

Sav navedeni otpad koji će nastajati radom i korištenjem predmetnog zahvata, farme Sokolovac, zbrinut će se sukladno zakonskim propisima, kako je i navedeno pripadnim objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za ovaj zahvat.

Zbog navedenog se utvrđuje kako će zahvat, farma Sokolovac, tijekom korištenja imati prihvatljiv utjecaj u vidu nastanka i zbrinjavanja otpada.

Prihvatljivost utjecaja s obzirom na uklanjanje zahvata

Po uklanjanju postrojenja, farme svinja Sokolovac, sukladno Planu zatvaranja postrojenja (koji uključuje aktivnosti navedene pod točkom 1.8. Knjige objedinjenih uvjeta zaštite okoliša s tehničko-tehnološkim rješenjem za postrojenje proizvodnje svinja u općini Kneževi Vinogradi) okoliš lokacije farme vratit će se u stanje prije upotrebe. Ujedno će se obaviti ocjena stanja okoliša (stanja tala na lokaciji) na predmetnoj lokaciji u cilju određivanja razine onečišćenja i potrebe za sanacijom zemljišta. Ukoliko se provjerom stanja tala na lokaciji utvrdi potreba za sanacijom u odnosu na stanje prije upotrebe, vlasnik postrojenja će izraditi i provesti program sanacije. Zbog svega navedenog smatra se kako će utjecaj obzirom na uklanjanje zahvata biti prihvatljiv.

Rezultati ekonomске analize pomoću novčanih tokova pokazuju da je izgradnja farme Sokolovac isplativa budući da je ukupna NSV iznad nule u varijanti izračuna bez uklanjanja i s uklanjanjem.

Budući da je projektirani period ekonomске analize računat na 10 godina (period mogućnosti realne procjene prihoda, rashoda i ostalih parametara uz minimalni rizik), vidljivo je da je ova investicija isplativa već za 5 godina, a ukoliko se uračuna i trošak uklanjanja, bit će isplativa nakon 7

godina. To znači da će operater farme biti u mogućnosti platiti razgradnju odnosno uklanjanje farme nakon 7. godine, i to iz akumulacije novčanih sredstava tijekom perioda redovnog poslovanja.

Prihvatljivost utjecaja iznenadnih događaja

Negativni utjecaji tijekom rada farme mogući su u slučaju slijedećih akcidentnih situacija:

- u slučaju požara na prostoru novih gradevina – negativan utjecaj na kakvoću zraka
- u slučaju nekontroliranog istjecanja gnojovke iz spremnika za gnojovku uslijed nepravilnog rada sustava za upravljanjem spremnicima gnojovke – negativni utjecaj na podzemne vode i površinske kanale (živi svijet u njima)
- uslijed nefunkcioniranja ili neodržavanja sustava odvodnje oborinskih voda s područja farme Sokolovac (mogući propusti u odvodnji i prodiranje oborinskih voda u objekte za vrijeme oborina većeg intenziteta) – negativni utjecaj na podzemne i površinske vode te na tlo
- ukoliko se masti, ulja i ostale onečišćene tekućine koje dospiju na cestu izljevaju direktno u okolno područje (stanište)

Navedeni mogući negativni utjecaji bit će izbjegnuti pravilnom organizacijom rada na farmi i pridržavanjem svih mjera i programa praćenja okoliša.

II.1. Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša utvrđeni su u obliku Knjige koja prileži ovom rješenju i sastavni je dio izreke Rješenja.

II.2. U ovom rješenju nema zaštićenih, odnosno tajnih podataka u vezi izgradnje i rada predmetnog zahvata.

II.3. Tehničko-tehnološko rješenje postrojenja buduće farme za proizvodnju svinja tvrtke Belje d.d. u Općini Kneževi Vinogradi, za koje su ovim rješenjem utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša sastavni je dio ovoga rješenja i prileži mu unutar Knjige iz točke II.1. ove izreke.

II.4. Ovom rješenju prileži i Plan načina provjere objedinjenih uvjeta zaštite okoliša u pokusnom radu postrojenja prije izdavanja uporabne dozvole.

III. O troškovima predmetnog postupka odlučit će se posebnim rješenjem prema činjeničnom stanju u spisu ovoga predmeta.

IV. Ovo rješenje prestaje važiti ukoliko se u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.

V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

VI. Operater je dužan podatke o praćenju emisija iz postrojenja kao i podatke o opterećenjima dostavljati Agenciji za zaštitu okoliša sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša.

VII. Ovo rješenje dostavlja se Agenciji radi upisa u Očevidnik uporabnih dozvola kojima su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeća postrojenja.

Obrazloženje

Nositelj zahvata, Belje d.d., Industrijska zona 1, Darda, podnio je dana 10. rujna 2010. godine Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš zahvata: farme svinja Sokolovac u Općini Kneževi Vinogradi. Studiju o utjecaju predmetnog zahvata na okoliš (u dalnjem tekstu: Studija) koja je priložena uz zahtjev, prema narudžbi nositelja zahvata u skladu s odredbom članka 75. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, izradio je ovlaštenik DVOKUT ECRO d.o.o. iz Zagreba.

S obzirom na to da se predmetni zahvat odnosi na postrojenje za koje se prema Prilogu I. točki 6.6. (c) Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine”, br. 114/08) (u dalnjem tekstu: Uredba) utvrđuju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, nositelj zahvata je, prema odredbama članka 6. i 7. Uredbe, podnio 29. rujna 2010. i zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za predmetni zahvat.

Po zahtjevu je proveden postupak primjenom odgovarajućih odredbi slijedećih propisa:

1. Zakona o zaštiti okoliša (u dalnjem tekstu: Zakon),
2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš,
3. Uredbe,
4. Posebnih propisa o zaštiti pojedinih sastavnica okoliša i posebnih propisa o zaštiti od pojedinih opterećenja i
5. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

O zahtjevu za procjenu utjecaja na okoliš je na propisani način informirana javnost i zainteresirana javnost u razdoblju od 24. rujna do 24. listopada 2010. godine.

Radi sudjelovanja u predmetnom postupku, slijedom odredbe članka 77. stavka 1. Zakona Odlukom od 16. listopada 2010. godine (KLASA: 351-03/10-02/67, UR.BROJ: 531-14-1-1-15-10-4) imenovano je Savjetodavno stručno povjerenstvo (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na prvoj sjednici održanoj 29. listopada 2010. godine u Kneževim Vinogradima, Povjerenstvo je obavilo očevid na lokaciji gdje se namjerava obaviti zahvat te dalo primjedbe na Studiju. Povjerenstvo je utvrdilo da Studija sadrži odredene nedostatke, koji u bitnom, nisu odlučujući za utvrđivanje cjelovitosti i/ili stručne utemeljenosti te je dalo prijedlog Ministarstvu da se po doradi Studije prema iznesenim primjedbama članova Povjerenstva, Studija uputi na javnu raspravu.

Uredan Zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za buduću proizvodnju svinja tvrtke Belje d.d. u Općini Kneževi Vinogradi s Tehničko-tehnološkim rješenjem buduće proizvodnje svinja tvrtke Belje d.d. u Općini Kneževi Vinogradi (u dalnjem tekstu: Tehničko-tehnološko rješenje) nositelj zahvata, odnosno operater podnio je 29. rujna 2010. godine. Tehničko-tehnološko rješenje koje je priloženo uz zahtjev, prema narudžbi nositelja zahvata, odnosno operatera u skladu s odredbama članka 7. Uredbe, izradio je ovlaštenik DVOKUT ECRO d.o.o. iz Zagreba.

O Zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša je na propisani način informirana javnost i zainteresirana javnost u razdoblju od 4. listopada do 4. studenog 2010. godine.

Sukladno odredbi članka 9. stavka 1. Uredbe, dopisom od 6. listopada 2010. godine (KLASA: 351-03/10-02/68, UR.BROJ: 531-14-3-15-10-4) dostavljeni su Zahtjev i Tehničko-tehnološko rješenje na mišljenje i utvrđivanje uvjeta za postrojenje prema posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja te druge posebne uvjete tijelima i/ili osobama nadležnim prema posebnim propisima. Ministarstvo je zaprimilo uvjete: Uprave za zaštitu prirode Ministarstva kulture (KLASA: 612-07/10-01/1823; UR.BROJ: 532-08-03-02/3-10-02) od 10. studenog 2010. godine te Obvezujuće vodopravno mišljenje Hrvatskih voda, Vodnogospodarskog odjela za vodno područje slivova Drave i Dunava (Klasa: 325-01/10-01/618, Ur.broj: 538-10-1/208-11-5) od 12. travnja 2011. godine.

Sukladno odredbama članka 70. Zakona i članka 10. Uredbe Ministarstvo je donijelo Zaključak (KLASA: UP/I 351-03/10-02/68, UR.BROJ: 531-14-3-10-2) od 30. rujna 2010. godine o

objedinjavanju postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša s postupkom procjene utjecaja na okoliš.

Javna rasprava o Studiji i Zahtjevu s Tehničko-tehnološkim rješenjem radi sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u postupku odlučivanja o predmetnom zahtjevu sukladno odredbama članka 139. stavka 2. Zakona održana je u razdoblju od 28. siječnja do 28. veljače 2011. godine. Tijekom javne rasprave, javni uvid u Studiju i Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem omogućen je u prostorijama Općine Kneževi Vinogradi, Hrvatske Republike 3, Kneževi Vinogradi. Za vrijeme javne rasprave održano je jedno javno izlaganje 10. veljače 2011. godine za Studiju i za Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem u vijećnici Općine Kneževi Vinogradi. Prema Izvješću o održanoj javnoj raspravi za Studiju i Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem (KLASA: 351-03/11-01/2, UR.BROJ: 2158/1-01-22/64-10-06) od 10. ožujka 2011. nije zaprimljena niti jedna primjedba, prijedlog i mišljenje javnosti i zainteresirane javnosti na Studiju i Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem.

Na drugoj sjednici Povjerenstva održanoj 11. travnja 2011. godine u Zagrebu, Povjerenstvo je u skladu s člankom 17. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, a u svezi odredbe članka 15. stavka 1. Uredbe, donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata koje prileži u spisu predmeta, a u kojem, u bitnom, navodi da se temeljem cijelovite analize predmetni zahvat ocjenjuje prihvatljivim za okoliš uz primjenu mjera i objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Ministarstvo je uvažilo primjedbe Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode pristigle nakon javne rasprave 10. ožujka 2011. godine te je Povjerenstvo prihvatiло odgovore ponudene od strane operatera. Primjedbe su se u bitnome odnosile na izgradenost objekata farme, lociranosti farme u području ekološke mreže, utjecaju nitrata iz gnojovke na površinske i podzemne tokove voda te potrebi izgradnje sustava za pročišćavanje otpadnih voda. Odgovori na primjedbe proslijedeni su Upravnom odjelu za prostorno uredenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša kao koordinatoru vođenja javne rasprave.

Ministarstvo je zaključkom od 21. srpnja 2011. godine (Klasa: UP/I 351-03/10-02/68, Ur.broj: 531-14-3-11-14) zatražilo obrazloženje operatera i ovlaštenika za odstupanje od vremena skladištenja gnojovke preporučenog najboljom raspoloživom tehnikom na način kako to traži referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za intenzivan uzgoj peradi i svinja. Prihvaćeno obrazloženje navedeno je kao prihvatljivo za utjecaj zahvata na tlo i vode za vrijeme rada farme.

Ministarstvo je u predmetnom postupku razmotrilo navode iz zahtjeva i svu dokumentaciju u predmetu, a poglavito procjenu utjecaja zahvata na okoliš, Mišljenje Povjerenstva, mišljenja i uvjete tijela i/ili osoba nadležnih prema posebnim propisima kao i mišljenja, primjedbe i prijedloge javnosti i zainteresirane javnosti iz javne rasprave, primjenom važećih propisa koji se odnose na predmetni zahvat, na temelju svega navedenog utvrdilo da je zahtjev nositelja zahvata, odnosno operatera osnovan te da je namjeravani zahvat iz točke I. izreke ovog rješenja prihvatljiv za okoliš uz ispunjavanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša kako stoji u izreci pod točkom II. ovog rješenja.

Točka I. i točka II. izreke ovog rješenja utemeljene su na odredbama Zakona o zaštiti okoliša, Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša te na utvrđenim činjenicama i važećim propisima kako slijedi:

1. UVJETI OKOLIŠA

- 1.1. Popis aktivnosti u postrojenju koje potпадaju pod obveze iz rješenja temelje se na odredbama Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 114/08), utvrđivanja najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) i na samom postupku.
- 1.2. Procesi se temelje na utvrđivanju najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) i na samom postupku.

- 1.3. Tehnike kontrole i prevencije onečišćenja temelje se na utvrđivanju najbolje raspoloživih tehnika iz RDNRT, samim postupkom te posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja: Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 153/09), Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Narodne novine“, br. 47/08), Pravilnik o izdavanju vodopravnih akata („Narodne novine“, br. 78/10), Pravilnik o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“, br. 03/11), Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/05 i 139/08), Zakon o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09), Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 178/04 i 60/08), Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zrak („Narodne novine“, br. 133/05), Pravilnik o mjerama za sprečavanje emisija plinovitih onečišćivača i onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugraduju u necestovne pokretne strojeve TPV 401 („Narodne novine“, br. 16/09), Zakon o dobrobiti životinja („Narodne novine“, br. 19/99), Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama („Narodne novine“ br. 136/05 i 101/07), Popis otrova namijenjenih održavanju komunalne higijene, za dezinfekciju, deratizaciju, odstranjenje lošeg mirisa i dekontaminaciju („Narodne novine“, br. 151/02), Pravilnik o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva („Narodne novine“ br. 56/08), Pravilnik o metodologiji praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“ br. 60/10), Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“ br. 32/10), Pravilnik o integriranoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“ br. 32/10), Pravilnik o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji („Narodne novine“ br. 10/10, Dodatak I i II) i Program postupnog smanjivanja emisija za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj za razdoblje do kraja 2010. godine, s projekcijama emisija za razdoblje od 2010. do 2020. godine („Narodne novine“, br. 152/09).
- 1.4. Gospodarenje otpadom iz postrojenja temelji se na odredbama na utvrđivanju najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) te na važećim zakonskim propisima: Zakon o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09), Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 23/07 i 111/07), Zakon o veterinarstvu („Narodne novine“, br. 41/07, 155/08) i Pravilnik o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva („Narodne novine“ br. 56/08).
- 1.5. Korištenje energije i energetska efikasnost temelje na utvrđivanju najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) i na samom postupku.
- 1.6. Sprečavanje akcidenta temelji se na samom postupku te na Zakonu o zaštiti od požara („Narodne novine“, br. 92/10), Zakonu o vodama („Narodne novine“ br. 153/09), Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda ("Narodne novine", br. 5/11) i Uredbi o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN 114/08)).
- 1.7. Sustav praćenja (monitoring) temelji se na odredbama:
- Uredbe o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 133/05) i Pravilnika o praćenju kakvoće zraka („Narodne novine“, br. 155/05)
  - Uredbe o emisijama onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 21/07 i 150/08) i Pravilnika o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 01/06)
  - Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Narodne novine“, br. 47/08)
  - Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, br. 87/10)
  - Pravilnika o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva („Narodne novine“ br. 56/08) i Pravilnika o metodologiji praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“ br. 60/10)
- 1.8. Način uklanjanja postrojenja i povratak lokacije u zadovoljavajuće stanje temelji se na odredbama Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 114/08), Pravilniku o gospodarenju građevinskim otpadom („Narodne novine“ br. 38/08) te na dokumentu CARDS 2004: Smjernice za najbolje raspoložive tehnike stavljanja postrojenja izvan pogona.

2. GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA

2.1. Emisije u zrak temelje se na odredbama Uredbe o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 133/05) i Pravilnika o praćenju kakvoće zraka („Narodne novine“, br. 155/05).

2.2. Emisije u zrak temelje se na odredbama Uredbe o emisijama onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 21/07 i 150/08), Pravilnika o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 01/06), Uredbe o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 133/05) i Pravilnika o praćenju kakvoće zraka („Narodne novine“, br. 155/05).

2.3. Emisije u površinske vode temelje se na odredbama Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, br. 87/10).

2.4. Emisije u tlo temelje se na odredbama Pravilnika o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva („Narodne novine“ br. 56/08), Pravilnika o metodologiji praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“ br. 60/10), Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“ br. 32/10), Pravilnika o integriranoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“ br. 32/10) i Pravilnika o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji („Narodne novine“ br. 10/10, Dodatak I i II).

2.5. Emisije buke temelje se na odredbama Zakona o zaštiti buke („Narodne novine“, br. 30/09) i Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, br. 145/04).

3. UVJETI IZVAN POSTROJENJA temelje se na odredbama Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 178/04 i 60/08), Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 70/05 i 139/08) i Zakona o javnim cestama („Narodne novine“, br. 180/04, 82/06, 138/06, 146/08, 152/08, 38/09, 124/09, 153/09 i 73/10).

4. PROGRAM POBOLJŠANJA

Temeljem dobivenih rezultata planiranih analiza napraviti Program poboljšanja energetske učinkovitosti.

5. UVJETI ZAŠTITE NA RADU

Ne određuju se u ovom postupku, jer se uvjeti zaštite na radu određuju u postupku prema posebnim zahtjevima kojima se određuje zaštita na radu.

6. OBVEZE ČUVANJA PODATAKA I ODRŽAVANJA INFORMACIJSKOG SUSTAVA temelje se na odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), Uredbe o informacijskom sustava zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 68/08) i Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“ br. 35/08).

7. OBVEZE IZVJEŠTAVANJA JAVNOSTI I NADLEŽNIH TIJELA PREMA ZAKONU temelje se na odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08), Uredbe o informacijskom sustava zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 68/08) i Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“ br. 35/08).

8. OBVEZE PO EKONOMSKIM INSTRUMENTIMA ZAŠTITE OKOLIŠA temelje se na odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 110/07), Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost („Narodne novine“ br. 107/03), Uredbe o jediničnim naknadama,

korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš ugljikovog dioksida („Narodne novine“ br. 73/07 i 48/09), Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“ br. 35/08), Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid („Narodne novine“ br. 71/04), Pravilnika o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid („Narodne novine“ br. 95/04), Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon („Narodne novine“ br. 02/04), Pravilnika o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon („Narodne novine“ br. 20/04), Uredbe o visini vodnog doprinosa („Narodne novine“ br. 78/10), Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“ br. 76/07 i 38/09), Uredbe o visini naknade za korištenje voda“ („Narodne novine“ br. 82/10) i Uredbe o visini naknade za zaštitu voda“ („Narodne novine“ br. 82/10).

Točka III. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 75. stavka 3. Zakona kojom je određeno da nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš i odredbi članka 161. stavka 3. i 4. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09).

Točka IV. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 80. stavka 2. Zakona kojom je određeno važenje rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš.

Točka V. izreke rješenja temelji se na odredbama članka 137. stavka 1. i članka 140. stavka 5. Zakona, a uključuje i primjenu odredbi Uredbe o PUO i Uredbe o ISJ kojima je uredeno obavještavanje javnosti i zainteresirane javnosti o rješenju kojim je odlučeno o zahtjevu.

Točka VI. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 26. Uredbe, članka 121. stavka 3. i 4. Zakona, a uključuje i primjenu odredbi Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“, br. 35/08) kojima je uredena dostava podataka u registar.

Točka VII. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 96. Zakona.

Temeljem svega naprijed utvrđenoga odlučeno je kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi Upravnom sudu Republike Hrvatske, u roku od 30 dana od dana dostave ovoga rješenja.

Upravna pristojba na ovo rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u iznosu od 50,00 kuna prema Tar. br. 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, br. 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06 i 117/07).

Dostaviti:

1. Belje d.d., Industrijska zona 1, Mece, Darda (R. s povratnicom!)
2. Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Trg Ante Starčevića 2, Osijek

3. Općina Kneževi Vinogradi, Hrvatske Republike 3, Kneževi Vinogradi
4. Agencija za zaštitu okoliša, Ksaver 208, Zagreb
5. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
6. Pismohrana u spisu predmeta, ovdje

KNJIGA OBJEDINJENIH UVJETA ZAŠTITE OKOLIŠA S TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIM RJEŠENJEM ZA POSTROJENJE PROIZVODNJE SVNJA SOKOLOVAC U OPĆINI KNEŽEVI VINOGRADI

1. UVJETI OKOLIŠA

1.1. Popis aktivnosti u postrojenju koje potпадaju pod obveze iz rješenja

- 1.1.1. Izgradnja farme
- 1.1.2. Rad farme svinja Sokolovac, koji se sastoji od slijedećih proizvodnih cjelina
- 1.1.2.1. Prijem prasadi u prosječnoj težini od 27 kg te smještaj istih u proizvodni objekt tovilište
- 1.1.2.2. Odvoz svinja težine do 110 kg
- 1.1.3. Rad farme Sokolovac, koji se sastoji od slijedećih pomoćnih tehnoloških cjelina
- 1.1.3.1. Skladištenje hrane
- 1.1.3.2. Privremeno zbrinjavanje uginulih životinja
- 1.1.3.3. Kotlovnica
- 1.1.3.4. Privremeno skladištenje gnojovke nastale kao nusprodukt rada farme Sokolovac
- 1.1.3.5. Postrojenje za preradu vode
- 1.1.4. Aplikacija gnojovke na poljoprivredne površine
- 1.1.5. Uklanjanje postrojenja

1.2. Procesi

Farma je namijenjena za tov svinja. Proizvodnja farme je 11 950 tovljenika u turnusu, godišnje je predviđeno 3 turnusa.

1.2.1. U procesima će se koristiti slijedeće sirovine:

Postrojenje	Sirovina sekundarna sirovina i druge tvari	Godišnja potrošnja
Proizvodni objekti – tovilište tip I/tovilište tip II	Voda – za napajanje	28.400 m ³
	Hrana	8.505.000 kg
Kotlovnica	UNP	83.406 kg
Dezinfeckcijska barijera	Dezinfeckcijska sredstva (virkon, virocid)	1.000 kg
	Voda	260 m ³
Proizvodni objekti	Dezinfeckcijska sredstva (virkon, virocid)	300 kg
	Voda za pranje proizvodnih objekata (onečišćena gnojovkom)	2.400 m ³
	Gnojovka	22.400 m ³
Upravna zgrada	Voda za sanitarne potrebe zaposlenika	438 m ³
Hladnjača i kotlovnica	Voda za pranje hladnjače i kotlovnice	36 m ³
Postrojenje za preradu vode	Voda za pranje filtera	6.800 m ³

1.2.2. Skladištenje sirovina i ostalih tvari

Sirovina	Kapacitet spremnika
Hrana za životinje u objektima tovilište tip I / tovilište tip II	Centralna kuhinja s kotlovcicom i elektro prostorijom ima dimenzije 8,25 x 22,51 m, visina

	objekta oko 10,80 m mjereno od kote okolnog terena, ukupno bruto površine 172,16 m ² . Planirani kapacitet silosa je 3 x 30 m ³ .
Ukapljeni naftni plin (UNP)	Tri spremnika svaki kapaciteta 4,85 m ³ .
Gnojovka (privremeno skladištenje)	Tri spremnika za gnojovku, ukupnog kapaciteta 13.584 m ³ .
Uginule životinje (privremeno skladištenje)	Hladnjača - ukupna bruto površina objekta hladnjače iznositi će 15,00 m ² , volumena 38,5 m ³ .

1.2.3. Referentni dokumenti o najboljim raspoloživim tehnikama, RDNRT koji se primjenjuju pri određivanju uvjeta:

Kratika	BREF	RDNRT
ENE	Energy Efficiency Techniques	RDNRT za energetsku učinkovitost
ESB	Emissions from Storage	RDNRT za skladišne emisije
ILF	Intensive Rearing of Poultry and Pigs	RDNRT za intenzivan uzgoj peradi i svinja
MON	General Principles of Monitoring	RDNRT za opće principe monitoringa

1.2.4. Tijekom korištenja predmetnog zahvata potrebno je primjenjivati načela dobre poljoprivredne prakse, što uključuje slijedeće radne procese:

- 1.2.4.1. Prije početka rada farme identificirati i implementirati edukacijske i trening programe za osoblje na farmi kako bi bili adekvatno osposobljeni za provedbu načela dobre poljoprivredne prakse (ILF poglavlje 4.1.2.).
- 1.2.4.2. Osigurati hitne procedure u slučaju neplaniranih emisija i akcidenata (ILF poglavlje 4.1.5.).
- 1.2.4.3. Prije početka rada farme implementirati programe popravaka i održavanja radi osiguranja opreme u dobrom stanju i držati ih čistima (ILF poglavlje 4.1.6.).
- 1.2.4.4. Ispravan plan aktivnosti, kao što je isporuka materijala i uklanjanje proizvoda i otpada (ILF poglavlje 4.1.3.).
- 1.2.4.5. Prije prve primjene gnojovke na poljoprivredne površine izraditi Plan pravilne primjene gnojovke na poljoprivredne površine (Management plan gospodarenja organskim gnojivom), (ILF poglavlje 4.1.3.).

1.3. Tehnike kontrole i prevencije onečišćenja

1.3.1. Tijekom izgradnje postrojenja potrebno je provoditi slijedeće tehnike kontrole i prevencije:

- (a) Vodoopskrbu farme zahvaćanjem podzemne vode iz zdanca projektirati i dimenzionirati na osnovi hidrogeoloških pokazatelja i analize vode iz Izvješća o istraživačko-eksploatacijskoj bušotini – zdencu na farmi Sokolovac (Drill Co. Zagreb, ožujak 2010. god.). Glavni projekt mora sadržavati rješenje kojim će se za planiranu namjenu osigurati dovoljne količine zdravstveno ispravne vode.
- (b) Gradevine internog sustava odvodnje otpadnih voda i gnojovke (kanali, cjevovodi, spremnici gnojovke, sabirne jame) projektirati i izgraditi sukladno tehničkim zahtjevima za gradevine odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Izgradene gradevine internog sustava odvodnje otpadnih voda i gnojovke ispitati na svojstvo vodonepropusnosti, strukturalne stabilnosti i funkcionalnosti od strane ovlaštene osobe, te ishoditi potvrdu o sukladnosti gradevine s tehničkim zahtjevima.
- (c) Prostor za smještaj radnika opremiti s pokretnim ekološkim WC-ima i osigurati pražnjenje sadržaja putem ovlaštene pravne osobe.

- (d) Tijekom građenja (i uporabe farme) ne smije se u obližnje kanale i na njihove obale odlagati građevinski materijal niti činiti druge radnje kojima bi se ugrozilo njihova funkcionalnost i redovito održavanje.
- (e) Tijekom građenja provoditi kontrolu kakvoće ugrađenih materijala i izvoditi ispitivanja kakvoće izvedenih radova. Na tehničkom pregledu predočiti rezultate provedenih ispitivanja za vrijeme građenja i pokusnog rada farme i dokaze o ispunjavanju vodopravnih uvjeta.
- (f) Prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj kontrolirano deponirati i kasnije koristiti za uređenje okoliša, odnosno iskoristiti za druge potrebe, u skladu s propisima.
- (g) Izvesti krajobrazno uređenje čitavog kompleksa farme, kojemu treba pristupiti istovremeno s izgradnjom farme.
- (h) Sadnjom visoke vegetacije uz sjevernu i istočnu granicu sprječiti nepoželjne poglede iz naselja Sokolovac i lokalne ceste L44034.
- (i) Građevinsku česticu ogradići ogradom od pletiva s parapetom visine max. 30,0 cm ili živicom. Maksimalna visina ograde je 1,8 m.
- (j) Kod sadnje koristiti autohtone biljne vrste.
- (k) Kontrolirati i održavati strojeve kako ne bi došlo do povećanja emisije buke.
- (l) Objekte projektirati i izgraditi tako da budu zvučno izolirani.
- (m) Predviđjeti površine za privremeno odlaganje materijala koji će se u kasnijim građevinskim fazama ili fazama sanacije moći iskoristiti i to za: biljni materijal, humus, zemljani materijal, dopremljeni građevinski materijal.
- (n) Otpad nastao izgradnjom farme razvrstati na mjestu nastanka (neopasni otpad, opasni otpad, komunalni otpad, građevinski otpad), odvojeno sakupljati po vrstama i osigurati uvjete skladištenja za očuvanje kakvoće sa svrhom ponovne obrade.
- (o) Na lokaciji farme je tijekom izgradnje potrebno osigurati sredstva za neutralizaciju prolivenih opasnih tvari.

1.3.2. Tijekom rada postrojenja pridržavati se slijedećih tehnika kontrole i prevencije:

- 1.3.2.1. Primjenjivati tehnike hranjenja kojima se svinje hrane hranom s nižom količinom nutrijenata.
- 1.3.2.2. U smjese za hranjenje stavljati enzim fitazu koji neprobavljeni fosfor pretvara u probavljivi te ukupni fosfor u gnojovci smanjuje za 30 %.
- 1.3.2.3. Primjena odgovarajućih hranidbenih mjera:

- 1.3.2.3.1. Hraniti svinje uzastopnim dijetama (fazno hranjenje) s nižim sadržajem sirovih bjelančevina (dijete moraju biti podržane dodatkom aminokiselina iz adekvatne stočne hrane i/ili industrijskim aminokiselinama (lizin, metionin, treorinin, triptofan, ILF poglavlje 4.2.3.)).

Životinje na farmi	Hranidbena smjesa prema postotku sirovih proteina (ILF tablica 5.1., poglavlje 5.2.1.1.)
Tovljenik 25-50 kg	maksimalno 17 %
Tovljenik 50-110 kg	maksimalno 15 %

- 1.3.2.3.2. Hraniti svinje uzastopnim dijetama (fazno hranjenje) s nižim ukupnim sadržajem fosfora (u ovim dijetama moraju se koristiti visoko probavljivi anorganski fosfati i/ili fitaze radi osiguranja dovoljne količine probavljivog fosfora).

Životinje na farmi	Hranidbena smjesa prema postotku fosfora (ILF tablica 5.2., poglavlje 5.2.1.2.)
Tovljenik 25-50 kg	maksimalno 0,55 %
Tovljenik 50-110 kg	maksimalno 0,49 %

- 1.3.2.4. U proizvodnim objektima za tovljenike (tovilište tip I/tovilište tip II) radi smanjenja emisija u zrak postaviti potpuno ili djelomično rešetkasti pod s vakuumskim sustavom za učestalo uklanjanje gnojnica (ILF poglavlje 4.6.1.1.).

- 1.3.2.5. Projektirati i postaviti objekte za skladištenje gnojovke s dovoljnim kapacitetom za čuvanje gnojovke minimalno šest mjeseci, do obavljanja naknadne obrade ili primjene na

poljoprivredno zemljište (zahtijevani kapacitet ovisi o klimi i periodima u kojima nije moguća primjena gnojovke na poljoprivredne površine). Na farmi svinja Sokolovac bit će postavljena tri spremnika za gnojovku, ukupnog kapaciteta 13.584 m^3 , koji će se prazniti nakon odležavanja od minimalno šest mjeseci (ukupna izračunata godišnja količina gnojovke farme svinja Sokolovac je 22.400 m^3). Svaki od spremnika će biti stabilni spremnik koji može izdržati mehaničke, termičke i kemijske utjecaje; baza i zidovi spremnika bit će neprobojni i zaštićeni od korozije; spremnike će se redovito prazniti radi inspekcije i održavanja, preporučljivo svake godine; bit će postavljen dvostruki ventili na svakom ventilskom izlazu iz spremnika. Svaki spremnik za gnojovku biti će prekriven krutim poklopcem, krovne ili šatorske strukture. Gnojovka će se unutar spremnika protresati jedino neposredno prije praznjenja spremnika, npr. primjena na poljoprivrednom zemljištu. (ILF, poglavljje 5.2.5.).

- 1.3.2.6. Smanjiti emisije amonijaka iz spremnika za minimalno 37% prekrivanjem spremnika za gnojovku krutim poklopcem, (ILF poglavljje 4.8.2.).
- 1.3.2.7. Kako bi se smanjila emisija amonijaka iz proizvodnih objekata potrebno je smanjivati površinu raspršenja gnojovke, ukloniti gnojovku iz jame u vanjski spremnik gnojovke i koristiti površine (npr. rešetke i kanali za gnojivo) koje su glatke i lako se čiste. (ILF, poglavljje 5.2.2.).
- 1.3.2.8. Koristiti NRT koji obuhvaća aplikaciju gnojovke sustavom injektiranja, 15-20 cm u zemlju, gdje su gubici hranjiva dušika, fosfora i kalija do 2%. Samo injektiranje gnojovke u tlo obavljati putem potisne pumpe i vučnog aplikatora, koji su povezani cijevnim dovodima velikog učinka. Brzina injektiranja iznosi oko 230 m^3 gnojovke na sat, ovisno o hranidbenim potrebama poljoprivredne kulture na površinama za aplikaciju gnojovke (ILF, poglavljje 5.2.7.).
- 1.3.2.9. Koristeći navedenu tehniku raspršivanja gnojovke na poljoprivredne površine (točka 1.3.8.) osigurati smanjenje emisije amonijaka s poljoprivrednih površina za minimalno 30%, (ILF, tablica 4.38., poglavljje 4.10.4.).
- 1.3.2.10. Spremnići za UNP moraju biti izvedeni u skladu s općim principima kojima se sprječava ili smanjuju moguće emisije (osobito tijekom akcidenta) vodeći računa o (ESB, poglavljje 5.1.1.1.):
  - (a) dizajnu spremnika
  - (b) kontroli i održavanju
  - (c) izboru lokacije i izgleda spremnika
  - (d) boji spremnika.
- 1.3.2.11. Za čišćenje unutrašnjosti proizvodnih građevina i sl. i dezinfekciju vode iz dezbarajere koristiti biorazgradiva sredstva. Redovno kontrolirati instalacije pitke vode radi izbjegavanja neželenog proljevanja, voditi zapise o primjeni vode putem računa o potrošnji te pravovremeno otkrivati i popravljati kvarove instalacija.
- 1.3.2.12. Potrošnja vode za napajanje životinja prema fazi proizvodnog ciklusa i za pranje proizvodnih objekata mora biti u okviru RDNRT-a (ILF), kako slijedi:
  - potrošnja vode za napajanje tovljenike 25-40 kg, maksimalno 4 l/dan/živ. (ILF, tablica 3.13., poglavljje 3.2.2.2.1).
  - potrošnja vode za napajanje tovljenike 40-70 kg, maksimalno 8 l/dan/živ. (ILF, tablica 3.13., poglavljje 3.2.2.2.1).
  - potrošnja vode za napajanje tovljenike 70-110 kg, maksimalno 10 l/dan/živ. (ILF, tablica 3.13., poglavljje 3.2.2.2.1).
  - potrošnja vode za pranje proizvodnih objekata, maksimalno $0,3 \text{ m}^3/\text{živ./god.}$ (ILF, tablica 3.16., poglavljje 3.2.2.2.2).
- 1.3.2.13. Producija gnojovke po životinji prema fazi proizvodnog ciklusa mora biti u okviru RDNRT-a (ILF), kako slijedi:
  - produkcija gnojovke tovljenika u objektima tovilište tip I/tovilište tip II, maksimalno 7,2 kg/živ./dan. (ILF, tablica 3.27., poglavljje 3.3.1.2.).
- 1.3.2.14. Planiranim zahvatom se ne smije na bilo koji način promijeniti kakvoća vode u pojedinim vodonosnim slojevima, njihovim miješanjem ili ispuštanjem u njih voda s površine ili površinskog propusnog tla. U slučaju napuštanja bušotine zdenca ista se mora zapuniti na način da se uspostavi prvobitno stanje prema snimku iz Izvješća o istraživačko-

eksploatacijskoj bušotini i obnovi nepropusnost u punoj visini nepropusnih slojeva, a što je potrebno predvidjeti u dokumentaciji zahvata.

- 1.3.2.15. U sustav za zahvaćanje vode iz zdenca ugraditi uređaj za mjerjenje crpljenih količina voda (vodomjer), a s obzirom na iskazane godišnje zahvaćene količine vode, obavezna je ugradnja opreme za telemetrijski nadzor, prikupljanje, kontrolu i registraciju obračunskih podataka.
- 1.3.2.16. Izraditi Pogonski pravilnik korištenja voda kod raznih hidroloških stanja i vremenskih razdoblja.
- 1.3.2.17. Za zahvaćanje voda radi korištenja za tehnološke i slične potrebe potrebna je koncesija.
- 1.3.2.18. Odvodnju otpadnih voda (sanitarnih, tehnoloških, oborinskih) riješiti razdjelnim sustavom.
- 1.3.2.19. Interni sustav odvodnje otpadnih voda i gnojovke (kanali, cjevovodi, sabirne jame, spremnici i dr.) hidraulički dimenzionirati za planirane količine otpadnih voda.
- 1.3.2.20. Odvodnju sanitarnih otpadnih voda iz upravne zgrade, otpadnih voda iz dezbarijere, tehnoloških otpadnih voda iz kotlovnice i tehnoloških otpadnih voda iz hladnjače riješiti ispuštanjem u vodonepropusne sabirne jame odgovarajućeg kapaciteta, a iste prazniti u sustav javne odvodnje putem javnog isporučitelja ili koncesionara za obavljanje crpljenja i odvoza otpadnih voda iz sabirnih jama. Sanitarne otpadne vode ispuštati direktno u sabirne jame. Tehnološke otpadne vode ispuštati u sabirne jame direktno ako je njihov sastav u skladu s graničnim vrijednostima emisija iz točke 2.4. ovog rješenja. U protivnom odgovarajućim postupkom prethodnog pročišćavanja sastav tehnoloških otpadnih voda dovesti u sklad s graničnim vrijednostima emisija iz točke 2.4. ovog rješenja. Prije ispusta tehnoloških otpadnih voda u sabirne jame izgraditi i obilježiti kontrolno okno.
- 1.3.2.21. Tehnološke otpadne vode iz uređaja za preradu vode prije ispuštanja u otvoreni kanal pročišćavati u uređaju za pročišćavanje u skladu sa zahtjevima za ispuštanje u površinske vode. Kapacitet uređaja za pročišćavanje odrediti hidrauličkim računom, na temelju podataka o kakvoći, količini i dinamici ispuštanja tehnoloških otpadnih voda, te graničnih vrijednosti emisija iz točke 2.3. ovog rješenja. Prije ispusta pročišćenih voda u prijemnik izgraditi i obilježiti kontrolno okno za uzimanje uzorka pročišćene vode. Ispust odvodnog cjevovoda uklopiti u kosinu korita kanala, prilagoditi hidrološkim uvjetima i na odgovarajući način zaštititi od dotjecanja vode iz melioracijskih kanala. Dno i kosinu korita melioracijskog kanala zaštititi od erozije izvedbom odgovarajuće obloge primjerene širine.
- 1.3.2.22. Na zelene površine i u otvoreni kanal ispuštati samo čiste oborinske vode, te čistu vodu iz vodotornja.
- 1.3.2.23. Za odvodnju oborinskih voda s površine parkirališta izgraditi sustav kojim će se iste ispuštati u zelenu površinu na lokaciju farme.
- 1.3.2.24. Mjesta ispusta oborinskih voda i vode iz vodotornja u otvoreni kanal uklopiti u kosinu korita kanala, prilagoditi hidrološkim uvjetima i na odgovarajući način spriječiti dotjecanje vode iz melioracijskih kanala. Dno i kosinu korita kanala zaštititi od erozije (oblaganje kamenom ili drugom odgovarajućom oblogom), u minimalnoj širini 5,0 m.
- 1.3.2.25. Odvodnju i zbrinjavanje ukupnih količina tehnoloških otpadnih tvari koje nastaju izgnojavanjem i pranjem proizvodnih objekata (gnojovku) planiranog kapaciteta od 1.995 UG riješiti na osnovi planiranog uzgoja svinja, čišćenja i izgnojavanja objekata i ostalih zahtjeva tehnološkog procesa.
- 1.3.2.26. Odvodnju gnojovke riješiti prihvaćanjem u vodonepropusne kanale ispod rešetkastog poda, ispuštanjem u sabirnu jamu i precrpljivanjem u spremnike za odležavanje gnojovke. Sustav odvodnje gnojovke hidraulički dimenzionirati za količinu gnojovke za planirani kapacitet farme svinja od 1.995 uvjetnih grla, a spremnici svojom veličinom moraju omogućiti prikupljanje gnojovke za šestomjesečno razdoblje.
- 1.3.2.27. Gnojovku skupljati u spremnike gnojovke i skladištiti minimalno šest mjeseci a nakon toga dispozicirati na poljoprivredno zemljište koje nositelj ima u koncesiji.
- 1.3.2.28. Projektirati i izvesti rješenje prihvata gnojovke u slučaju ispuštanja iz spremnika.

- 1.3.2.29. Odvodnju oborinskih voda s manipulativnih površina koje mogu biti onečišćene gnojovkom (površine oko spremnika gnojovke i druge) riješiti ispuštanjem u interni sustav odvodnje gnojovke na farmi.
- 1.3.2.30. Na osnovi početne analize stanja tla i analize sastava gnojovke izraditi Plan primjene gnojovke na poljoprivredne površine s kojima investitor raspolaže, odnosno za koje ima suglasnost koncesionara poljoprivrednog zemljišta. Plan treba sadržavati slijedeće podatke i priloge: iskaz količine gnojovke koja nastaje tijekom godine i izračun potrebnih površina poljoprivrednog zemljišta za primjenu, prikaz poljoprivrednih površina na preglednoj situaciji i kopiji katastarskog plana s dokazima o načinu raspolaganja, plan i vremenski raspored primjene ovisno o plodoredu i sadržaju dušika u gnojovci i tlu, popis potrebne opreme, te način vodenja očeviđnika o primjeni gnojovke na poljoprivrednim površinama, za početno četverogodišnje razdoblje.
- 1.3.2.31. Radne i manipulativne površine na kojima može doći do onečišćenja uslijed obavljanja djelatnosti izvesti vodonepropusno. Odvodnju oborinskih voda, u planiranoj količini od 18440 m³/god, riješiti ispuštanjem na zelene površine predmetne lokacije ili u postojeće otvorene kanale, uz provjeru kapaciteta i funkcionalnosti istih. Predvideno čišćenje i produbljivanje melioracijskih kanala na k.č. br. 2119/1, 2120/1 i 2118 k.o. Kneževi Vinogradi izvesti do planiranih 0,35 m u odnosu na postojeće dno korita, na osnovi geodetskog snimanja korita kanala duž lokacije, vodeći računa o projektiranoj koti dna prijemnika ovih kanala, melioracijskog kanala "Danoc" (na k.č.br. 2028/1 k.o. Kneževi Vinogradi) koja iznosi 78,93 m n.m.
- 1.3.2.32. Minimalna tlocrtna udaljenost građevina koje će se graditi na k.č.br. 1807 k.o. Kneževi Vinogradi (ograda, tovilišta, spremnici gnojovke i dr.), od gornjeg ruba korita melioracijskog kanala (kanali na k.č.br. 2119/1 i k.č.br. 2118, k.o. Kneževi Vinogradi) treba iznositi 5,0 m, mjereno okomito na os kanala.
- 1.3.2.33. Prije stavljanja građevine u upotrebu izraditi i usvojiti od strane investitora Plan rada i održavanja sustava za odvodnju otpadnih voda, Interno uputstvo za provodenje kontrole ispravnosti građevina za odvodnju otpadnih voda i Pravilnik o zbrinjavanju svih vrsta otpada i mulja iz procesa pročišćavanja otpadnih voda.
- 1.3.2.34. Kontrolu građevina internog sustava odvodnje otpadnih voda i gnojovke na svojstvo vodonepropusnosti, strukturalnosti i funkcionalnosti obaviti prije puštanja farme u rad a nakon toga kontrolu obavljati svakih osam godina.
- 1.3.2.35. Ispitivanje plodnosti tla obavljati nakon žetve usjeva, a prije primjene gnojiva u vremenskom periodu od 1. lipnja do 31. listopada.
- 1.3.2.36. Izvještaj o provedenoj analizi tla nositelj zahvata je dužan dostaviti jedinici lokalne samouprave.
- 1.3.2.37. Aplikaciju gnojovke na beljsku tablu 07-14 i južni dio table 07-02, koje se prostiru uz granicu poplavnog područja koje je u međuvremenu zaštićeno od poplava, a poklapa se sa područjem Parka prirode Kopački rit obavljati kada završi razdoblje opasnosti od plavljenja.
- 1.3.2.38. Ne aplicirati gnojovku u blizini vodotoka i kanala ostavljanjem neobrađenog pojasa zemlje od minimalno 5 m.
- 1.3.2.39. Držati se uvjeta višestruke sukladnosti kao obveznih postupaka u obavljanju poljoprivredne djelatnosti vezanih uz zaštitu okoliša, zdravlja ljudi, životinja, bilja te dobrobiti životinja i dobru poljoprivrednu i okolišnu praksu sadržanih u:
- obveznim zahtjevima za upravljanje
  - uvjetima dobre poljoprivredne i okolišne prakse
- 1.3.2.40. Primjenjivati tehnološke upute za integriranu proizvodnju poljoprivrednih proizvoda na svim površinama poljoprivrednog zemljišta na kojima će se uzgajati ista kultura. Voditi evidenciju o integriranoj proizvodnji od početka proizvodnje do prodaje.
- 1.3.2.41. U proizvodnim objektima smanjiti potrošnju energije korištenjem prirodne ventilacije gdje je to moguće, izbjegavati zastoje u ventilacijskom sustavu čestim inspekcijama i čišćenjem cijevi i ventilatora; te koristiti svjetla koja troše malo energije.
- 1.3.2.42. Kod nabave diesel-električnog agregata snage koji će služiti kao alternativni izvor električne energije obratiti pažnju da posjeduje tipno odobrenje.

1.3.2.43. Svakodnevno provjetravati umjetnom ventilacijom preko centralne upravljačke jedinice proizvodne objekte farme radi sprječavanje utjecaja različitih plinova, neugodnih mirisa, mikroorganizama i prašine.

1.4. Gospodarenje otpadom iz postrojenja

- 1.4.1. Manipulaciju s uginulim životnjama (lešinama) obavljati u skladu s veterinarsko-sanitarnim propisima. Uginule životinje na farmi propisno zbrinjavati u kontejnere s rashladnim uredajem (objekt hladnjača) te prema potrebi odvoziti specijalnim kamionima do registriranog skladišta za odlaganje uginulih životinja ili u kafileriju.
- 1.4.2. Riješiti zbrinjavanje i odlaganje tvari i sirovina koje se koriste u tehnološkom procesu kao i svih vrsta otpada koji će nastajati na lokaciji (uginule životinje i dr.) u odgovarajućem skladišnom prostoru i u vodonepropusnim spremnicima.
- 1.4.3. Neopasni tehnološki otpad (ambalaža od papira i kartona – 15 01 01, ambalaža od plastike 15 01 02, miješana ambalaža – 15 01 06) skupljati ovisno o vrstama u pravilno označene spremnike u objektu nadstrešnica sa spremištem i prostorijom za preradu vode. Odvojeno sakupljeni otpad predavati ovlaštenim sakupljačima neopasnog otpada, s kojim je investitor dužan sklopiti ugovor.
- 1.4.4. Miješani komunalni otpad (20 03 01) skupljati u posebnom spremniku u objektu nadstrešnica sa spremištem i prostorijom za preradu vode te zbrinjavati putem ovlaštene pravne osobe.
- 1.4.5. Opasni (infektivni) otpad (18 02 02*) nastao radom farme Sokolovac potrebno je sakupljati odvojeno (poseban spremnik u objektu nadstrešnica sa spremištem i prostorijom za preradu vode) na zakonski određen način te zbrinjavati putem ovlaštenog sakupljača opasnog otpada.
- 1.4.6. Opasni otpad (od održavanja diesel-električnog agregata) riješiti putem Ugovora s tvrtkom koja će održavati navedeni agregat i koja će obavljati servis istog.
- 1.4.7. Otpad nastao preradom vode (otpad iz taložnice, ključni broj 19 09 01) zbrinjavati sukladno Pravilniku o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa i mulja iz procesa obrade otpadnih voda i važećim zakonskim propisima.
- 1.4.8. Očevidnik o nastanku i tijeku zbrinjavanja otpada voditi prema vrstama i količinama, a svako odvoženje otpada obavljati uz prateći list, a podatke iz istog na propisnim obrascima dostavljati jednom godišnje nadležnom tijelu za zaštitu okoliša u Osječko - baranjskoj županiji.

1.5. Korištenje energije i energetska efikasnost

- 1.5.1. Na farmi Sokolovac ukupna potrošnja energije iznosit će 5250 GJ/ godišnje, od čega će potrošnja električne energije iznositi 1386 GJ/ godišnje, dok će potrošnja toplinske energije iznositi 3864 GJ/ godišnje.
- 1.5.2. Sva energija za zahvat podmirivat će se iz sustava javne elektro opskrbe.
- 1.5.3. Na farmi Sokolovac bit će instaliran diesel-električni agregat za potrebe rada farme u slučaju nestanka energije u sustavu javne elektro opskrbe.
- 1.5.4. Uspostaviti i provoditi sustav upravljanja energetskom učinkovitošću, u skladu s lokalnim prilikama.
- 1.5.5. Primjenjivati Programe praćenja potrošnje energije.
- 1.5.6. Pri projektiranju elemenata u sustavu zahvata respektirati aspekt energetske učinkovitosti.
- 1.5.7. Tijekom rada farme kontinuirano provoditi educiranje i provjeru stručnosti radnog osoblja.
- 1.5.8. Provoditi učinkovitu kontrolu procesa kroz vodenje zapisa svih relevantnih parametara.
- 1.5.9. Provoditi Planove održavanja i izradivati zapise o održavanju, kvarovima i zastojima.
- 1.5.10. Obavljati mjerena bitnih parametara za proizvodne objekte farme, spremnike gnojovke i sl. koji mogu imati značajan utjecaj na energetsku učinkovitost.
- 1.5.11. Tijekom projektiranja pojedinih objekata farme provesti optimizaciju sustava grijanje/hladjenje, ventilacije i rasvjete.

1.6. Sprječavanje akcidenta

- 1.6.1. Na farmi Sokolovac će biti postavljen sustav vatrobrane (unutrašnja i vanjska hidrantska mjera).
- 1.6.2. Predvidjeti mjere sprječavanja i postupak u slučaju akcidenta (havarija spremnika gnojovke, elementarne nepogode kao što su katastrofalne poplave, potresi, eksplozije i dr.). U tu svrhu izraditi Operativni plan mjera za slučaj izvanrednog i iznenadnog onečišćenja voda.
- 1.6.3. Diesel-električni agregat za proizvodnju električne energije s pripadajućim spremnikom goriva postaviti u natkriti prostor, na nepropusnu podlogu. Odgovarajućim rješenjem osigurati prihvat goriva u slučaju izlijevanja (tankvana i dr.). U slučaju potrebe skladištenja veće količine goriva u zasebnom spremniku, isti mora biti dvostijenski i opremljen uredajima kojima će se osigurati zaštita voda od onečišćenja.
- 1.6.4. Količine opasnih tvari (3 spremnika UNP, 3 x 4,85 m³, punjenje 2134 kg) koje će se koristiti na lokaciji bit će ispod granične količine opasnih tvari (za UNP ona iznosi 50 t) te za operatera ne postoji obveza obavješćivanja i izrade odgovarajuće dokumentacije.

1.7. Sustav praćenja (monitoringa) (u skladu s RDNRT MON)

- 1.7.1. Mjeriti emisiju onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje (kotlovnica, Z5). Prvo mjerjenje onečišćujućih tvari mora se obaviti tijekom probnog rada izvora. Evaluaciju rezultata obaviti s tri pojedinačna mjerjenja - polusatne srednje vrijednosti. Ako jedno od mjerjenja ne odgovara smatrati će se da se prekoračuju GVE te je potrebno postupiti prema točkama 1.- 4. u dijelu 2.1. *Emisije u zrak ovog Rješenja*.
- 1.7.2. Mjerjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje, odnosno analiza obuhvaća slijedeće: dimni broj, toplinski gubici u otpadnim plinovima, ugljikov dioksid, ugljikov monoksid, oksidi dušika izraženi kao NO₂, volumni udio kisika.
- 1.7.3. Mjerjenje emisijskih veličina plinovitih onečišćenja provode se slijedećim analitičkim metodama:

Parametar analize	Analitička metoda mjerjenja
dimni broj	Bacharahova metoda
toplinski gubici u otpadnim plinovima	izračun
ugljikov monoksid	NDIR*
oksidi dušika izraženi kao NO ₂	NDIR*
volumni udio kisika	paramagnetski senzor/elektrokemijski senzor/parcijalni tlak

*NDIR = Nedisperzna IR apsorpcija

- 1.7.4. Mjerjenje i analize podataka dobivenih mjerjenjem emisija onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje obavlja ovlaštena pravna osoba koja posjeduje dozvolu ili suglasnost sukladno Pravilniku o izdavanju dozvole ili suglasnosti za obavljanje djelatnosti praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 79/06) (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025).
- 1.7.5. Mjeriti kakvoću vode iz zdenca četiri (4) puta godišnje.
- 1.7.6. Voda za uzorkovanje kakvoće vode iz zdenca, uzimati će se preko zasunskog okna u blizini vodotornja (V3).
- 1.7.7. Ispitivanje obavljati za slijedeće pokazatelje:
  - fizikalno-kemijski pokazatelji: aluminij, amonij, boja, vodljivost, koncentracija vodikovih iona (pH vrijednost), miris, mutnoća, nitriti, okus, željezo, kloridi nitrati, utrošak KMnO₄, rezidue dezinficijensa (SRK, klorit, klorat, ozon, ...), temperatura te mikrobiološki pokazatelji: *Escherichia coli*, ukupni koliformi, enterokoki, broj kolonija 22 °C, broj kolonija 37 °C, *Closridium perfrigens* (uključujući spore).
- 1.7.8. Analitičke metode, odnosno norme za mjerjenje parametara za utvrđivanje kakvoće vode iz zdenca su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerenja/norma
aluminij	HRN ISO 10566:1998; HRN ISO 12020:1998, HRN ISO 15586:2003, HRN EN ISO 11885:1998, ISO 17294-2:2003
amonij	HRN ISO 5664:1998, HRN ISO 7150-1:1998, HRN EN ISO 14911:2001
boja	HRN EN ISO 7887:2001
vodljivost	HRN EN 27888:2008
koncentracija vodikovih iona (pH vrijednost)	HRN EN ISO 10523:1998
miris	HRN EN 1622:2002
nitriti	HRN EN 26777:1998, HRN EN ISO 10304-1:1998
željezo	HRN ISO 6332:2001, HRN ISO 15586:2003
kloridi	HRN ISO 9297:1998, HRN ISO 10304-2:1998
nitrati	HRN ISO 7890-1:1998, HRN ISO 7890-3:1998, HRN EN ISO 10304-1:1998
utrošak KMnO ₄	HRN EN ISO 8467:2001
temperatura	"standardne metode" za ispitivanje vode i otpadne vode, APHA, AWWA, WEF (1998) 20 ed)
<i>Escherichia coli</i>	HRN EN ISO 9308-1 ili COLLIERT
ukupni koliformi	HRN EN ISO 9308-1 ili COLLIERT
enterokoki	HRN EN ISO 7899-2
broj kolonija 22 °C	HRN EN ISO 6222
broj kolonija 37 °C	HRN EN ISO 6222
<i>Clostridium perfringens</i> (uključujući spore)	Filtrirati kroz membranu kojoj slijedi anaerobna inkubacija membrane na m-CP agaru* na 44+/-1°C tijekom 21+/-3 sata. Broje se mutno žute kolonije koje postaju ružičaste ili crvene kada ih se 20-30 sekundi izloži parama amonijevog hidroksida. Sastav m-CP agara je: Osnovna podloga: Triptoza: 30 g, Ekstrakt kvasca: 20 g, Saharoza: 5 g, L-cistein hidroklorid: 1 g, MgSO ₄ x 7H ₂ O: 0,1 g, Grimizni bromkrezol: 40 mg, *Agar: 15 g, Voda: 900 ml. Otopiti sastojke osnovne podloge podesiti pH na 7,6, raspodijeliti podlogu u boce po 100 ml i autoklavirati na 121°C 15 minuta. Podlogu ohladiti na 50°C i u svaku bocu dodati: D-cycloserin: 0,04 g, Polimyxin-B sulfat: 0,0025 g, FeCl ₃ x 6H ₂ O 4,5% otopina: 0,2 ml

- 1.7.9. Ispitivati sastav pročišćenih tehnoloških otpadnih voda od pranja uređaja za preradu vode putem ovlaštenog laboratorija, dva (2) puta godišnje.
- 1.7.10. Uzorkovanje obavljati tijekom trajanja radnog procesa uzimanjem trenutačnog uzorka iz obilježenog kontrolnog okna, neposredno prije ispuštanja efluenta u otvoreni kanal (V2).
- 1.7.11. Ispitivanje obavljati za sljedeće pokazatelje:
- pH, boja, miris, taložive tvari, suspendirana tvar, željezo (Fe), mangan (Mn).
- 1.7.12. Analitičke metode, odnosno norme za mjerenje parametara za utvrđivanje kakvoće otpadne tehnološke vode od pranja filtera za preradu vode su sljedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerenja/ norma
pH	HRN ISO 10523:1998
boja	HRN EN ISO 7887:2001
miris	-
taložive tvari	"standardne metode" za ispitivanje vode i otpadne vode, APHA, AWWA, WEF (1998) 20ed
suspendirana tvar	HRN ISO 11923:1998
željezo (Fe)	HRN ISO 6332:2001, HRN ISO 15586:2003
mangan (Mn)	HRN ISO 6333:2001, HRN ISO 15586:2003, ISO 17294-2:2003

- 1.7.13. Ispitivati sastav tehnoloških otpadnih voda iz kotlovnice i tehnoloških otpadnih voda iz hladnjače putem ovlaštenog laboratorija, dva (2) puta godišnje.
- 1.7.14. Uzorkovanje obavljati tijekom trajanja radnog procesa uzimanjem trenutačnog uzorka iz obilježenog kontrolnog okna, neposredno prije ispuštanja efluenta u sabirne jame (K3, K4).
- 1.7.15. Ispitivanje obavljati za slijedeće pokazatelje:
- pH, taložive tvari, BPK₅, KPK_{Cr}, ukupna ulja i masti, mineralna ulja, detergenti, anionski.
- 1.7.16. Analitičke metode, odnosno norme za mjerjenje parametara za utvrđivanje kakvoće otpadne tehnološke vode od pranja kotlovnice i hladnjače su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerena/norma
pH	HRN ISO 10523:1998
taložive tvari	„standardne metode“ za ispitivanje vode i otpadne vode, APHA, AWWA, WEF (1998) 20ed
BPK ₅	HRN EN 1899-1:2004
KPK _{Cr}	HRN ISO 6060:2003, HRN ISO 15705:2003
ukupna ulja i masti	standardne metode“ za ispitivanje vode i otpadne vode, APHA, AWWA, WEF (1998) 20ed
mineralna ulja	HRN EN ISO 9377-2:2002
detergenti, anionski	HRN EN 903:2002

- 1.7.17. Mjerena i analize podataka dobivenih mjerjenjem za kakvoću vode obavlja ovlaštena pravna osoba (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025)
- 1.7.18. Obaviti analize sastava gnojovke, periodički, prije aplikacije gnojovke na poljoprivredne površine, koje uključuju: suha tvar, pH, H₂O, amonijski N, ukupni N, ukupni P, ukupni K, ukupni Ca, ukupni Mg, radi potrebe izrade Plana primjene gnojovke na poljoprivredne površine. Mjerjenje te analizu podataka dobivenih mjerjenjem obavlja ovlaštena pravna osoba (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025).
- 1.7.19. Analiza sastava gnojovke obavlja se iz trenutačnog uzorka gnojovke, nakon puštanja u rad farme, odnosno nakon nastanka prve količine gnojovke (minimalno šest mjeseci nakon skladištenja gnojovke).
- 1.7.20. Sastav gnojovke se mjeri za spremnike gnojovke, kao mjesto emisije te je to ujedno i mjesto uzorkovanja (Z3).
- 1.7.21. Analitičke metode, odnosno norme za mjerjenje parametara za analizu gnojovke su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerena/norma
suha tvar	gravimetrijska metoda
pH H ₂ O	HRN EN 13037:1999
amonijski N	metoda po Bremmeru
ukupni N	modificirana metoda po Kjeldahlu
ukupni P	mokro razaranje (spektrofotometrijska metoda)
ukupni K	mokro razaranje (plamenofotometrijsko određivanje)
ukupni Ca	mokro razaranje (HRN EN ISO 6869:2001), atomska apsorpcijska spektrofotometrija
ukupni Mg	mokro razaranje (HRN EN ISO 6869:2001), atomska apsorpcijska spektrofotometrija

- 1.7.22. Izraditi početnu analizu tla: reakcija tla temeljem pH vrijednosti (pH – KCl, pH – H₂O), razine organske tvari u tlu, ukupnog dušika, sadržaja fiziološki aktivnih hranjiva P₂O₅ i K₂O, hidrolitičke kiselosti (sadržaj ukupnih karbonata), te mehaničkom sastavu tla, radi izrade Plana primjene gnojovke koji mora biti uskladen s plodoredom i bilancem potrošnje dušika. Provodi se analiza navedenih pokazatelja iz trenutačnog uzorka tla prije puštanja u rad farme i zadnje godine prije isteka ugovora o zakupu ili dugogodišnjeg zakupa te periodično najmanje svake četvrte godine. Analiza se obavlja prije primjene gnojovke na poljoprivredne površine, nakon

raniјeg skladištenja gnojovke od minimalno šest mjeseci. Ispitivanje plodnosti tla obavlja se nakon žetve usjeva, a prije primjene gnojiva u vremenskom periodu od 1. lipnja do 31. listopada.

- 1.7.23. Mjesto emisije u tlo, kao i mjesto uzorkovanja za analizu tla su poljoprivredne površine, prije nego se aplicira gnojovka.
- 1.7.24. Analitičke metode, odnosno norme za mjerjenje parametara za analizu tla su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerjenja/ norma
pH reakcija tla (KCl i H ₂ O)	HRN ISO 10390
razina organske tvari u tlu	metoda prema Tjurinu
ukupni dušik (samo kod trajnih nasada)	metoda po Kjeldahl-u*
	HRN ISO 138782
sadržaj fiziološki aktivnih hranjiva P ₂ O ₅ i K ₂ O	pH – HOH ≤ 7: Amon-laktatna metoda, pH – HOH > 7: HRN ISO 11263 Amon-laktatna metoda
hidrolitička kiselost ili sadržaj ukupnih karbonata	metoda po Kaben-u
mehanički sastav tla	HRN ISO 11277

* Prema Priručniku za pedološka istraživanja (Škorić, 1986.)

- 1.7.25. Mjerjenje te analizu podataka dobivenih mjerjenjem obavlja nadležna institucija, na temelju rješenja nadležnog Ministarstva o ispunjavanju propisanih uvjeta te na temelju drugih važećih propisa. Rezultati mjerena te analiza podataka se potom dostavljaju nositelju zahvata.

1.8. Način uklanjanja postrojenja i povratak lokacije u zadovoljavajuće stanje

- 1.8.1. Voditi poslovanje postrojenja na način da se mogu osigurati sredstva za uklanjanje postrojenja prema propisanom programu, te u roku od pet godina od početka rada postrojenja priložiti dokaz da se iz poslovanja mogu osigurati sredstva za uklanjanje postrojenja.
- 1.8.2. Plan zatvaranja postrojenja, farme svinja, uključuje slijedeće aktivnosti:
  - 1.) Obustava rada farme, uključujući sve proizvodne procese, procese skladištenja i pomoćne procese
  - 2.) Uklanjanje tovljenika
  - 3.) Uklanjanje opasnih tvari i njihovo adekvatno zbrinjavanje (UNP)
  - 4.) Uklanjanje i odvoz svih vrsta opasnog i neopasnog otpada nastalog u proizvodnji, uključujući gnojovku iz spremnika za gnojovku
  - 5.) Čišćenje objekata i uklanjanje uredske opreme (objekt upravne zgrade)
  - 6.) Čišćenje proizvodnih objekata, rasklapanje i uklanjanje opreme i dijelova
  - 7.) Rušenje objekata koji nisu predviđeni za daljnju upotrebu
  - 8.) Odvoz i zbrinjavanje građevinskog otpada putem ovlaštenih tvrtki
  - 9.) Odvoz i zbrinjavanje metalnog otpada putem ovlaštenih tvrtki
  - 10.) Odvoz i zbrinjavanje preostalog otpada (opasnog i neopasnog) putem ovlaštenih tvrtki
  - 11.) Ovjera dokumentacije o razgradnji postrojenja i čišćenju lokacije
- 1.8.3. Kao dio programa razgradnje i uklanjanja postrojenja potrebno je napraviti analizu i ocjenu stanja okoliša na lokaciji u cilju određivanja razine onečišćenja i potrebe za sanacijom zemljišta. Mjere ocjene stanja okoliša obuhvatit će i provjeru stanja tala na lokaciji
- 1.8.4. Ukoliko se provjerom stanja tala na lokaciji utvrdi potreba za sanacijom u odnosu na stanje prije upotrebe (ako su takvi podaci dostupni), vlasnik postrojenja će izraditi i provesti program sanacije na vlastiti trošak.

2. GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA

2.1. Emisije u zrak

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
Z5	Dimnjak kotlovnice	Dimni broj	0
		Toplinski gubici u otpadnim plinovima	10 %
		Ugljikov monoksid	100 mg/m ³
		Oksidi dušika izraženi kao NO _x	200 mg/m ³
		Volumni udio kisika:	3 %
Z1	Proizvodni objekti farme	amonijak	-
		metan	-

Smatra se da stacionarni izvor (kotlovnica) udovoljava postavljenim uvjetima ako srednja vrijednost temeljena na odgovarajućem broju mjerjenja u reprezentativnim uvjetima ne prelazi granične vrijednosti emisija (GVE) kod prvog i povremenog mjerjenja. Pri tome se može primijeniti Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 21/07 i 150/08), koja u ovom dijelu nije u suprotnosti s načelima referentnih dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama. Učestalost mjerjenja proizlazi iz rezultata prvog mjerjenja, a prema tablici na temelju omjera između emitiranoga masenog protoka ($Q_{emitirani}$) i graničnog masenog protoka ($Q_{granični}$):

$Q_{emitirani}/Q_{granični}$	Učestalost mjerjenja emisije
≤ 1	– povremena mjerjenja, najmanje jedanput u pet godina
>1 do 2	– povremena mjerjenja, najmanje jedanput u tri godine
>2 do 5	– povremena mjerjenja, najmanje jedanput godišnje
>5	– kontinuirano mjerjenje

Ako se tijekom mjerjenja emisija u zrak iz dimnjaka kotlovnice utvrdi odstupanje (prekoračenje) izmjerениh vrijednosti emisija u zrak od GVE u zrak, potrebno je poduzeti sljedeće:

1. Konstatirati da je došlo do prekoračenja GVE u zrak
2. Pronaći uzrok prekoračenja GVE u zrak
3. Obaviti otklanjanje uzroka prekoračenja GVE u zrak (izvanredni servis)
4. Ponoviti mjerjenje emisija u zrak kako bi se potvrdilo da nema više prekoračenja.

Ukoliko se i dalje utvrđuje prekoračenje graničnih vrijednosti emisija, potrebno je poduzimati aktivnosti pod točkama 2. i 3. sve dok se ponovnim mjerjenjem emisija u zrak ne utvrđuje da nema više prekoračenja GVE u zrak.

2.2. Emisije u površinske vode

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
V2	Objekt za preradu vode (otpadna tehnološka voda od pranja filtera za preradu vode) – sustav otvorenih oborinskih kanala	pH	6,5-9,0
		boja	bez
		miris	bez
		taložive tvari	0,5 ml/1h
		suspendirana tvar	35 mg/l

		željezo (Fe)	2 mg/l
		mangan (Mn)	2 mg/l

2.3. Emisije u javni sustav odvodnje

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
K3, K4	Sabirna jama za otpadne vode od pranja hladnjaka i kotlovnice	pH	6,5-9,0
		taložive tvari, ml/h	10
		BPK ₅ , mg O ₂ /l	250
		KPK _{Ct} , mg O ₂ /l	700
		ukupna ulja i masti, mg/l	100
		mineralna ulja, mg/l	30
		detergenti, mg/l	10,0

2.4. Emisije u tlo

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
-	Poljoprivredne površine (aplicirana gnojovka)	dušik (N) u prve četiri godine	210 kg/ha
		dušik (N) nakon četiri godine	170 kg/ha
-	Poljoprivredne površine (analiza tla)	humusa u tlu	< 1%
		ukupni dušik	< 0,06%N
		opskrbljenost biljci pristupačnim P ₂ O ₅ i K ₂ O temeljem njihova sadržaja u tlu u mg/100 g tla	< 5

2.5. Emisije buke

2.6.1. Emisije buke s farme svinja Sokolovac očekuju se od rada diesel-električnog agregata (koji radi samo u slučaju nestanka električne struje iz sustava javne elektro opskrbe, najviše 90 dB(A) unutar samog objekta za smještaj agregata, unutar zasebnog kućišta koji štiti od širenja buke i vibracija), iz proizvodnih objekata sa životinjama (gdje se unutar proizvodnog objekta koji je izgrađen od izolacijskih materijala može očekivati buka od najviše 85 dB(A) te od prometa (koji je povremen).

2.6.2. Lokacija zahvata nalazi se na području Osječko – baranjske županije, na području općine Kneževi Vinogradi u njenom južnom dijelu na području nekadašnjeg naselja Sokolovac. Prema Prostornom planu općine Kneževi Vinogradi (Službeni glasnik Općine Kneževi Vinogradi 5/05, 5/06 i 5/09) općina je ukinula gradevinsko područje naselja Sokolovac koje je prenamijenjeno u vrijedno obradivo tlo P2. U suradnji s tvrtkom Belje d.d. Općina planira iseljavanje preostalog stanovništva u naselje Kneževi Vinogradi, tako da se pretpostavlja da do kraja planskog razdoblja u Sokolovcu neće biti stanovnika. Najbliže naselje području zahvata je Grabovac koji je udaljen oko 3.610 m u smjeru zapada, pripada općini Čeminac. U općini Kneževi Vinogradi najbliže naselje predmetnom zahvatu je Mirkovac koji je udaljen oko 3.660 m u smjeru sjevera. Na granici sa zonom namijenjenom samo stanovanju i boravku (najbliže naselje predmetne farme), najviše dopuštene razine buke iznose 55 dB(A) danju i 40 dB(A) noću.

3. UVJETI IZVAN POSTROJENJA

- 3.1. Za vrijeme sušnih dana polijevati vodom transportne površine koje nisu asfaltirane te rasuti teret prevoziti u za to primjerenim vozilima, te ga vlažiti ili prekrivati - pogotovo za vrijeme vjetrovitih dana
- 3.2. Tijekom izgradnje zahvata nositelj zahvata je dužan djelovati tako da u najmanjoj mjeri ošteće prirodu, a po završetku zahvata dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.
- 3.3. Kretanje teške mehanizacije ograničiti kako bi površine okolnih staništa devastirane radovima bile što manje, kao i uznemiravanje životinja.
- 3.4. Tijekom izgradnje objekata farme održavati javne ceste sigurnim za odvijanje prometa te ih čistiti od nanesenog materijala.

Potpisom od Ministarstva Kulture, Uprave za zaštitu prirode (23. kolovoza 2010. Klase: 612-07/10-01/1251; Ur. broj: 532-08-01-03/2-10-04), navodi se da planirani zahvat farma svinja Sokolovac, općina Kneževi Vinogradi, neće imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže, te zbog gore navedenih razloga nositelj zahvata nije obvezan provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata s ocjenom drugih pogodnih mogućnosti.

4. PROGRAM POBOLJŠANJA

Temeljem planiranih analiza napraviti Program poboljšanja energetske učinkovitosti.

5. UVJETI ZAŠTITE NA RADU

Ne određuju se u ovom postupku, jer se uvjeti zaštite na radu određuju u postupku prema posebnim zahtjevima kojima se određuje zaštita na radu.

6. OBVEZE ČUVANJA PODATAKA I ODRŽAVANJA INFORMACIJSKOG SUSTAVA

- 6.1. Čuvati podatke o potrošnji energije i vode, količinama stočne hrane, proizvedenog otpada i primjeni anorganskih gnojiva i gnojovke (ILF poglavlje 4.1.4.)
- 6.2. Voditi očeviđnik o zbrinjavanju gnojovke na poljoprivredne površine.
- 6.3. Izvještaj o provedenim mjerjenjima i s analizom podataka onečišćujućih tvari u zraku iz ispusta uređaja za loženje (kotlovnica), nositelj zahvata pohranjuje 5 godina i dostavlja jednom godišnje (do 31. ožujka za prethodnu godinu) u Registar onečišćavanja okoliša tijela županije nadležnog za poslove zaštite okoliša.
- 6.4. Izvještaj o analizi kakvoće vode iz zdenca nositelj zahvata pohranjuje 5 godina.
- 6.5. Podatke o količini zahvaćenih i korištenih voda vlasnik dostavlja jednom mjesечно nadležnoj pravnoj osobi za gospodarenje i upravljanje vodama u RH očeviđnikom iz Priloga 1 i Priloga 3 – Obrazac 3b Pravilnika o očeviđniku zahvaćenih i korištenih količina voda („Narodne novine“ br. 81/10.).
- 6.6. Izvještaj o analizi otpadne tehnološke vode od pranja filtera za preradu vode vlasnik pohranjuje 5 godina i dostavlja tijelu županije nadležnom za poslove zaštite okoliša, vodopravnoj inspekciji i nadležnoj pravnoj osobi za gospodarenje i upravljanje vodama u RH. Podatke o obavljenom ispitivanju otpadnih voda vlasnik dostavlja nadležnoj pravnoj osobi za gospodarenje i upravljanje vodama u RH u roku od mjesec dana od obavljenog uzorkovanja. Podatke o količini ispuštenih otpadnih voda vlasnik dostavlja jednom mjesечно nadležnoj pravnoj osobi za gospodarenje i upravljanje vodama u RH očeviđnikom iz Priloga 1.A Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda ("Narodne novine" br. 87/10).
- 6.7. Zapise analize sastava gnojovke nositelj zahvata dužan je čuvati 5 godina.
- 6.8. Izvještaj o provedenoj analizi tla nositelj zahvata pohranjuje 5 godina.

- 6.9. Izvještaj o provedenom indikativnom mjerenu amonijaka nositelj zahvata pohranjuje 5 godina i dostavlja tijelu županije nadležnom za poslove zaštite okoliša.
- 6.10. Očeviđnik o nastanku i tijeku zbrinjavanja otpada voditi prema vrstama i količinama, a svako odvoženje otpada obavljati uz prateći list, a podatke iz istog na propisnim obrascima dostavljati jednom godišnje (do 31. ožujka za prethodnu godinu) u Registar onečišćavanja okoliša tijela županije nadležnog za poslove zaštite okoliša.

7. OBVEZE IZVJEŠTAVANJA JAVNOSTI I NADLEŽNIH TIJELA PREMA ZAKONU

- 7.1. Zabilježiti sve eventualne pritužbe od strane javnosti te evidentirati aktivnosti poduzete u svrhu uklanjanja ili ublažavanja uočenih nedostataka.
- 7.2. Sve obveze koje su propisane u točci 6. Obveze čuvanja podataka i održavanja informacijskog sustava, odnose se i na ovu točku.

8. OBVEZE PO EKONOMSKIM INSTRUMENTIMA ZAŠTITE OKOLIŠA

Nositelj zahvata izgradnje farme svinja Sokolovac (koji je i bit će korisnik predmetne farme) dužan je realizirati sve zakonom i podzakonskim propisima utvrđene obveze po relevantnim ekonomskim instrumentima zaštite okoliša. Te obveze prvenstveno proizlaze iz odredbi nadležnog Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07) i na temelju njega donesenih propisa te Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost („Narodne novine“, br. 107/03) i odgovarajućih podzakonskih akata. One se u pravilu odnose na naknade za onečišćenje okoliša, a predstavljaju svojevrstan oblik kompenzacije za redovni rad predmetnog zahvata, suglasno usvojenom načelu „onečišćivač plaća“. To se podrobnije utvrđuje u članku 15. Zakona o zaštiti okoliša, koji glasi:

- (1) *Onečišćivač snosi troškove nastale onečišćavanjem okoliša*
- (2) *Troškovi iz stavka 1. ovog članka obuhvaćaju troškove nastale u vezi s onečišćavanjem okoliša, uključujući i troškove procjene štete, procjene nužnih mjera i troškove oticanja štete u okolišu*
- (3) *Onečišćivač snosi i troškove praćenja stanja okoliša i primjene utvrđenih mjera te troškove poduzimanja mjera prevencije od onečišćavanja okoliša, bez obzira na to da li su ti troškovi nastali kao rezultat propisane odgovornosti za onečišćavanje okoliša, odnosno ispuštanjem emisija u okoliš ili kao naknade utvrđene odgovarajućim financijskim instrumentima, odnosno kao obveza utvrđena propisom o smanjivanju onečišćavanja okoliša*

U skladu s time, a suglasno odredbama članaka 12., 13., 14., 15., 16. i 17. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost („Narodne novine“, br. 107/03), naknade koje su relevantne za predmetni zahvat, a koriste se kao sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost namijenjena poduzimanju, odnosno, susfinanciranju mjera zaštite okoliša i poboljšanja energetske učinkovitosti, obuhvaćaju:

- a) naknade onečišćivača okoliša
- b) naknade korisnika okoliša
- c) naknada na opterećivanje okoliša otpadom
- d) posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon

Naknadu onečišćivača okoliša operater predmetnog zahvata plaća, jer je – kao pravna osoba – vlasnik građevine (kotlovnica na farmi) u kojoj, u okviru svoje djelatnosti, posjeduje pojedinačni izvor emisije CO₂, SO₂ i/ili oksidi dušika izraženi kao NO_x (u predmetnom slučaju radi se o emisijama CO₂ i NO_x). Budući da će se iz predmetnog zahvata godišnje emitirati u zrak oko 242 t CO₂ (donja granica za obvezu plaćanja naknade iznosi 30 t godišnje), korisnik farme će biti dužan plaćati naknadu za emisiju ugljikovog dioksida (CO₂) u skladu s odredbama Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš ugljikovog dioksida („Narodne novine“, br. 73/07 i 48/09). Obračun iznosa naknade utvrditi će Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, a na temelju podataka o prijavljenim emisijama u “Registar onečišćenja okoliša”.

Kao pravna osoba, nositelj zahvata će na temelju Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade za emisiju u okoliš oksida

sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid („Narodne novine“, br. 71/04) biti dužan plaćati i naknadu za ispuštanje NO₂ (odnosno, svakog drugog NO_x) za godišnju emisiju koja je veća od 30 kg. S obzirom na procijenjenu godišnju potrošnju goriva (plina) za kotlovnici na predmetnoj farmi, na operatera predmetnog zahvata, a prema člancima 6., 7. i 8. navedene Uredbe, procjenjuje se kako će se primjenjivat korektivni poticajni koeficijent $k_1 = 0,67$. Prema Pravilniku o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid („Narodne novine“, br. 95/04), naknada se plaća temeljem rješenja Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, koje se donosi najkasnije do 31. prosinca tekuće godine, a sastoji se od obračuna iznosa naknade za prethodno i privremenog obračuna (akontacije) za naredno obračunsko razdoblje.

Obračun iznosa naknade za prethodno obračunsko razdoblje utvrđuje se na temelju podataka o godišnjim količinama emisija NO_x iz prethodnog obračunskog razdoblja te iznosa jediničnih naknada i korektivnih poticajnih koeficijenata propisanih Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid („Narodne novine“, br. 71/04). Privremeni obračun (akontacija) za iduće obračunsko razdoblje temelji se na obračunu za prethodno obračunsko razdoblje, a plaćanje naknade provodi se, u skladu s člankom 4. spomenute Uredbe, u obrocima, i to mjesečno, tromjesečno ili godišnje, ovisno o ukupnom iznosu naknade. Navedena naknada izračunava se i plaća prema godišnjoj količini emisije, izraženoj u tonama. Ova se naknada plaća za kalendarsku godinu.

Naknadu korisnika okoliša operater predmetnog zahvata obvezan je namiriti zbog toga što je – kao pravna osoba – vlasnik građevinama ili građevnim cjelinama za koje je propisana obveza provođenja postupka ocjene utjecaja na okoliš. Naknada se izračunava prema posebnom izrazu (izračunu), a plaća se za kalendarsku godinu.

Naknada na opterećivanje okoliša otpadom, nositelj zahvata plaća kao posjednik otpada koji snosi sve troškove preventivnih mjera i mjera zbrinjavanja otpada, troškove gospodarenja otpadom koji nisu pokriveni prihodom ostvarenim od prerade otpada te je finansijski odgovoran za provedbu preventivnih i sanacijskih mjera zbog štete za okoliš koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad. Naknadu za troškove gospodarenja otpadom, nositelj zahvata će izravno riješiti putem plaćanja po Ugovoru sa ovlaštenim pravnim osobama za skupljanje komunalnog, neopasnog odnosno opasnog otpada.

Posebnu naknadu za okoliš za vozila na motorni pogon operater predmetnog zahvata dužan je platiti kao pravna osoba, koja je vlasnik ili ovlaštenik prava na vozilima na motorni pogon. Posebna naknada, pri tome se plaća pri registraciji vozila, odnosno pri ovjeri tehničke ispravnosti vozila. Posebna naknada, prema utvrđenom izrazu, odreduje se i plaća s obzirom na vrste vozila, vrste motora i pogonskog goriva, radni obujam ili snagu motora te starost vozila u sastavu voznog parka vlasnika/ovlaštenika. Jedinična naknada i korektivni koeficijent te način obračunavanja i plaćanja propisani su Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon („Narodne novine“, br. 02/04) i Pravilnikom o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon („Narodne novine“, br. 20/04).

Navedene naknade, uključujući i spomenute posebne naknade, plaćaju se pod uvjetima i na način propisan Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost („Narodne novine“, br. 107/03) i na temelju njega donesenih propisa te na temelju rješenja kojeg donosi Fond za zaštitu okoliša i energetsку učinkovitost. Obračunati i dospjeli iznosi naknada i posebne naknade uplaćuju se na račun Fonda. Naplatu dospjelih nenaplaćenih iznosa naknada, zajedno s pripadajućim kamatama od obveznika plaćanja, čiji se platni promet obavlja preko računa koje vode pravne osobe ovlaštene za poslove platnog prometa, obavljaju te pravne osobe na temelju izvršnog rješenja Fonda prijenosom sredstava s računa obveznika na račun Fonda.

Pored navedenoga, suglasno odredbama Uredbe o visini vodnog doprinosa („Narodne novine“, br. 78/10), a u suglasju sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 76/07 i 38/09), operater je kao pravna osoba u statusu vlasnika ili ovlaštenika predmetnog zahvata dužan jednokratno platiti vodni doprinos za isti zahvat, i to prilikom gradnje zahvata.

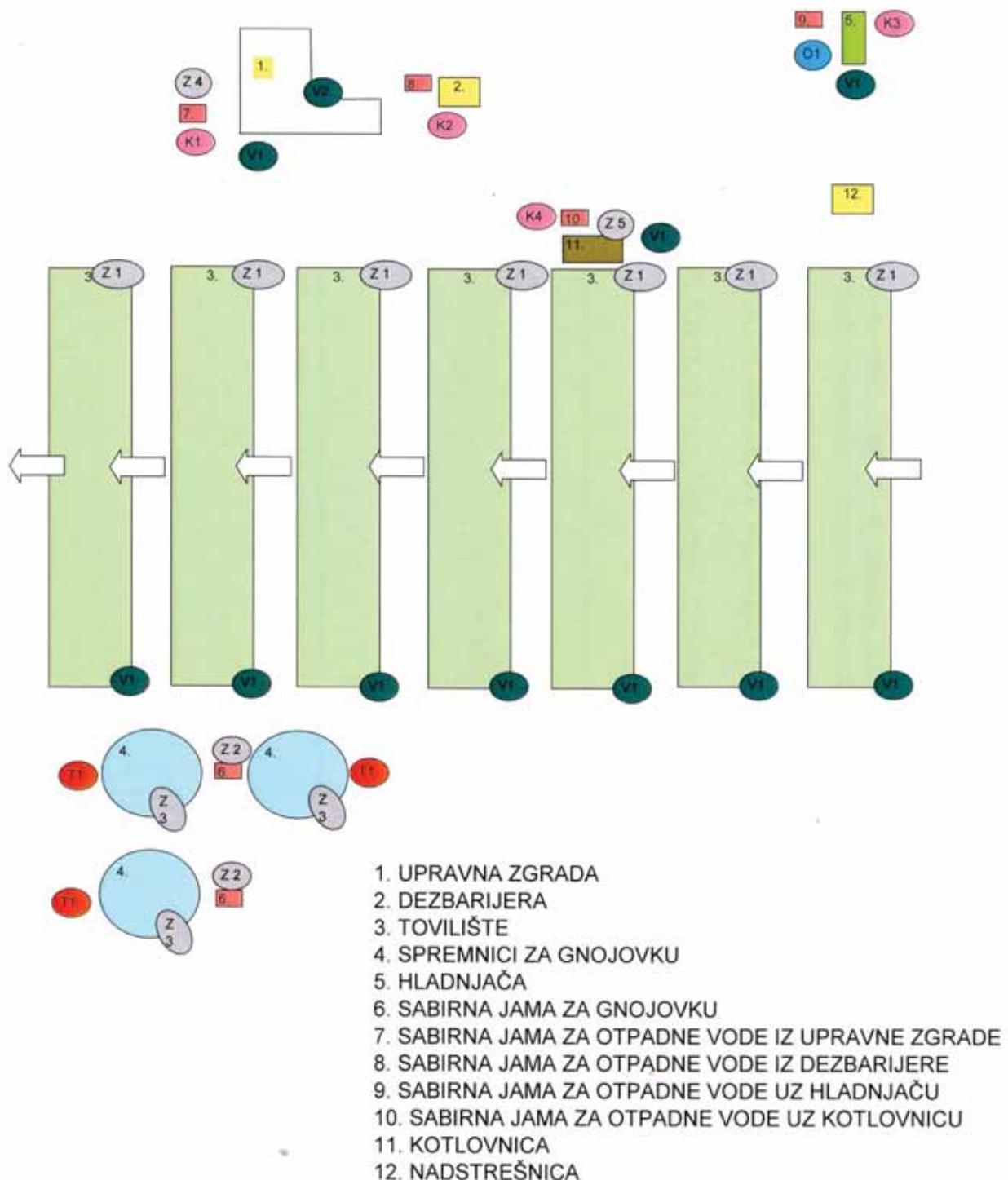
Nositelj zahvata je, također, dužan platiti naknadu za korištenje voda suglasno Uredbi o visini naknade za korištenje voda („Narodne novine“, br. 82/10) te naknadu za zaštitu voda vezano za odredbe Uredbe o visini naknade za zaštitu voda („Narodne novine“, br. 82/10).

9. NAČIN PROVJERE ISPUNJAVANJA OBJEDINJENIH UVJETA U POKUSNOM RADU

Pokusni rad postrojenja farme svinja Sokolovac će trajati 8 mjeseci.

Za vrijeme pokusnog rada potrebno je pratiti sve emisije u okoliš utvrđene izrijekom Rješenja. Mjerenje provoditi pri kapacitetu proizvodnje i zauzeća postrojenja utvrđenim izrekom Rješenja. Praćenje (monitoring) emisijskih i ostalih pokazatelja provoditi prema uvjetima iz Rješenja.

A.5.2. PROCESNI DIJAGRAM ZAHVATA S MJESTIMA EMISIJA

LEGENDA:

Z1 - plinovi: ugljični dioksid, amonijak, sumporovodik, metan

Z2 - metan

Z3 - metan

Z4 - metan

Z5 – plinovi: ugljični monoksid, dušikovi oksidi

K1 - sanitарне otpadne vode, ispuštanje u sustav javne odvodnje

K2 - otpadne vode iz dezbarjere, ispuštanje u sustav javne odvodnje

K3 - otpadne vode uz hladnjaču, ispuštanje u sustav javne odvodnje

K4 - otpadne vode uz kotlovcu, ispuštanje u sustav javne odvodnje

V1 – oborinske vode s krovnih površina, internih prometnica i manipulativnih površina i parkirne površine ispred upravne zgrade- ispuštanje na zelene površine farme i otvoreni oborinski kanal uz farmu

V2 – otpadna tehnološka voda od pranja filtra za preradu vode nakon taložnice - ispuštanje u otvoreni oborinski kanal.

O1 – uginule životinje

T1 - otpadne vode iz proizvodnih objekata, smještene najprije u sabirnoj jami za gnojovku a kasnije u spremnike gnojovke - razastiranje na poljoprivredne površine u vlasništvu/koncesiji nositelja zahvata.

S1 – centralna kuhinja/silos za hranu, nema emisije prašine